

**Извјештај о самовредновању и оцјени квалитета
студијског програма
Здравствена њега 240 ECTS
за период 2022-2023. година**

Добој, 2024. године

САДРЖАЈ:

1. Увод - Основни подаци	2
1.1. Тим за самоевалуацију	2
1.2. Основни подаци о високошколској установи	3
2. Историја и организација ВМШЗ/ студијског програма	4
2.1. Историја Високе школе	4
2.2. Организација Високе школе	5
1. Политика обезбјеђења квалитета студијских програма	8
2. Креирање и усвајање студијских програма	13
2.1. Структура студијског програма	13
4.1. Сврха и циљеви студијског програма	18
4.2. Наставни план и програм	22
4.3. Компетенције дипломираних студената	30
5. Учење, подучавање и вредновање усмјерени на студента	33
4. Упис и напредовање студената, признавање и сертификавање	40
4.1. Упис студената	40
2.3. Оцјењивање и напредовање студената	44
5. Људски потенцијали	47
6. Ресурси и финансирање	60
7. Управљање информацијама о студијским програмима	65
8. Информисање јавности о студијским програмима	67
9. Континуирано праћење, периодична евалуација и ревизија студијских програма	68
10. Мобилност академског особља и студената	70

Резиме

Студијски програм Здравствена нега 240 ECTS један је од седам студијских програма Високе медицинске школе здравства у Добоју на којем се реализује настава првог циклуса студија струковних (180 ECTS) и академских студија (240 ECTS). Самоевалуациони извјештај студијског програма Здравствена нега 240 ECTS састоји се из уводног дијела, оцјене испуњености критеријума стандарда за акредитацију студијских програма високошколских установа у РС (https://www.avors.org/attachments/article/306/Akreditacija_Standardi_SP.pdf), и анализе тренутног стања.

Поглавље „Увод“ садржи податке о историјату развоја ВМШЗ, као и о организационој структури ВМШЗ.

У поглављу Подаци о студијском програму Здравствена нега 240 ECTS представљено је: историјат настанка и развоја СП Здравствене неге 240 ECTS, укључујући и модернизацију и СП, усклађеност са потребама друштва и тржишта рада; циљеви студијског програма; квалификациони профил; исходи учења Студијског програма; усклађеност са мисијом и стратегијом развоја ВМШЗ; Везе са окружењем, привредом и социјалним партнерима; Финансирање високошколске установе и студијског програма.

Поглавље „Оцјена испуњености критеријума за акредитацију“ садржи детаљно описано тренутно стање за сваки од критеријума који је утврдила Агенција за високо образовање Републике Српске (https://www.avors.org/attachments/article/306/Akreditacija_Standardi_SP.pdf).

Сви наведени подаци потврђени су позивањем на одговарајуће адекватне документе и web адресе. Приложене су и табеле скупа индикатора који представљају трендове промјена у развоју ВМШЗ, студентском напредовању, људским потенцијалима и подацима о постојећој опреми која се користи за наставни и научно-истраживачки рад, табеле са наставним плановима, бројем студената, подаци о наставном и административном особљу, међународној сарадњи, научно-истраживачком раду и финансијском пословању.

У поглављу „Завршни дио“ представљена је анализа тренутног стања на студијском програму Здравствена нега 240 ECTS, као и перспектива и правци даљег развоја како самог студијског програма, тако и ВМШЗ у цјелини. Представљена су и завршна разматрања о испуњености критеријума за акредитацију високошколских установа у Републици Српској.

1. Увод - Основни подаци

1.1. Тим за самоевалуацију

Сенат ВМШЗ на сједници одржаној 23.11.2023. године, сходно овлаштењу из члана 54. став 1. Закона о високом образовању РС („Службени гласник Републике Српске“ број 67/20) и члана 44. став 1. Статута ВМШЗ у вези са чланом 10. Закона о обезбјеђењу квалитета у високом образовању РС („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20), и одредбама VIII главе Статута ВМШЗ, донио је нови Правилник о обезбјеђењу квалитета, те Правилник о самовредновању, оцјени квалитета ВМШЗ и квалитета извођења студијских програма, због чега је донио и одлуке о разрјешењу претходних комисија за управљање квалитетом, те Одлуку о именовању Тима за управљање квалитетом (даље: Тим), у саставу:

- Ма Александра Марковић (QA), предсједник Комисије
- Проф. др Никола Гаврић, члан
- Ма Неда Брестовац, члан
- Драгиша Планинчевић, члан-секретар
- Дајана Ђукановић, члан-студент

и Одлуку о именовању Комитета за обезбјеђење квалитета (даље Комисија), у саставу

- Ма Селма Сркаловић, председник Комисије,
- Проф. др Слободан Станић, члан,
- Доц. др Данијела Телебак, члан,
- Данијела Миливојевић, члан-библиотекар
- Ајна Крцалић, члан-студент.

Сенат је наложио Комисијама и Тиму (даље: органи) да настави посао претходних комисија, те да у што краћем временском периоду израде Извјештаје о самовалуацији високошколске установе и три активна студијска програма, а најкасније у року од шест мјесеци.

Сходно одредбама Правилника о самовредновању, оцјени квалитета ВМШЗ и квалитета извођења студијских програма органи су наставили рад претходне Комисије чији је задатак, између осталог, да анализира процес наставе на СП Здравствена нега 240 ЕCTS у складу са Стандардима за акредитацију СП првог и другог циклуса и изради Извјештаја о самовредновању уз примјену важећих критерија и подкритерија.

Рад органа се углавном односио на обраду, тумачење и анализу података и индикатора квалитета процеса рада у протекле двије године, а неки важнији подаци су приказани као временски низови ради визуелног исказивања трендова појава и критерија.

1.2. Основни подаци о високошколској установи

Преглед	
Назив и адреса институције	ВМШЗ, Војводе Синђелића бр. 45,
Интернет и <i>e-mail</i> адреса	studentska.sluzba@vmsz.ba https://vmsz.ba/ pravnasluzba@vmsz.ba
Назив, број и датум акта о оснивању	Одлука о оснивању високошколске установе ВМШЗ, број: ОПУ – 489/15 од 22.05.2015. године и Рјешење о регистрацији, број: 60-0-Reg-15-000 672 од 13.07.2015. године
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	403903240000
Матични број додијељен од Републичког завода за статистику	11132405
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Никола Николић, Војводе Синђелића 45, Добој
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање	60-0-Reg-23-000484 од 05.09.2023. године
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	Број:07.05/612-194-3-1/14 Датум: 23.10.2015. године
Број и датум дозволе за рад ван сједишта	/
Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица	ВМШЗ Добој, др Никола Николић
Контакт особа (за посјету)	Драгиша Планинчевић, секретар
Број телефона	Телефон: +387 53 961 620

2. Историја и организација ВМШЗ/ студијског програма

Информације о високошколској установи

На не више од двије стране дати преглед у коме су описане предности, фундаменталне вриједности и правац у коме се развија високошколска установа. У овом поглављу се могу навести недавне промјене, примјењена иновативна рјешења или све остало што је битно, а није експлицитно захтијевано процесом акредитације.

У остваривању своје мисије школа се ослања на трансфер савремених достигнућа и знања, научних метода и техника које се примјењују у развијеним високошколским установама, те на процјене тржишта рада за одређене квалификације из области Здравства и заштите здравља. То омогућава младима у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини, понуду квалитетног студирања у смислу флексибилности и одређеност избора квалификације занимања кроз одређене студијске програме за које ВМШЗ има дозволу за извођење.

Министарство просвјете и културе Републике Српске издало је дозволу за рад број 07.05/612-194-3-1/14 од 23.10.2015. године Високој медицинској школи здравства у Добоју за обављање дјелатности високог образовања и извођење струковног студијског програма Здравствена њега – 180 ECTS. Министарство просвјете и културе је 2016. године издало дозволе за извођење струковних СП са 180 ECTS за: Физиотерапија и радна терапија, лабораторијско медицинско инжењерство и санитарно инжењерство. Године 2018. године исто министарство је издало дозволе за извођење академских СП са 240 ECTS кредита за: Здравствена њега; Физиотерапија и радна терапија; Геријатријска њега. Наведене дозволе се налазе у пдф документу [Дозволе](#).

ВМШЗ је приватна образовна установа из Добоја. Потребан простор и техничка опремљеност за покретање овог СП у Добоју обезбјеђује оснивач, односно све у складу Закона о високом образовању и одредбама Уредбе која се односе на испуњавање услова за добивање дозвола за рад (Сл. Гласник Републике Српске бр. 35/11). Простор, опрема и средства су власништво ВМШЗ. Средства за финансирање СП обезбјеђују се из властитих средстава Високе медицинске школе здравства и школарина студената. Сви студијски програми су усаглашени са искуствима сличних СП високо-школских институција у РС и окружењу.

Опредијељеност ВМШЗ у Добоју је квалитет образовања, заснован на обавезним принципима на којима се успоставља јединствен европски простор високог образовања, утврђеним у декларацијама из Болоње и Лисабона.

2.1. Историја Високе школе

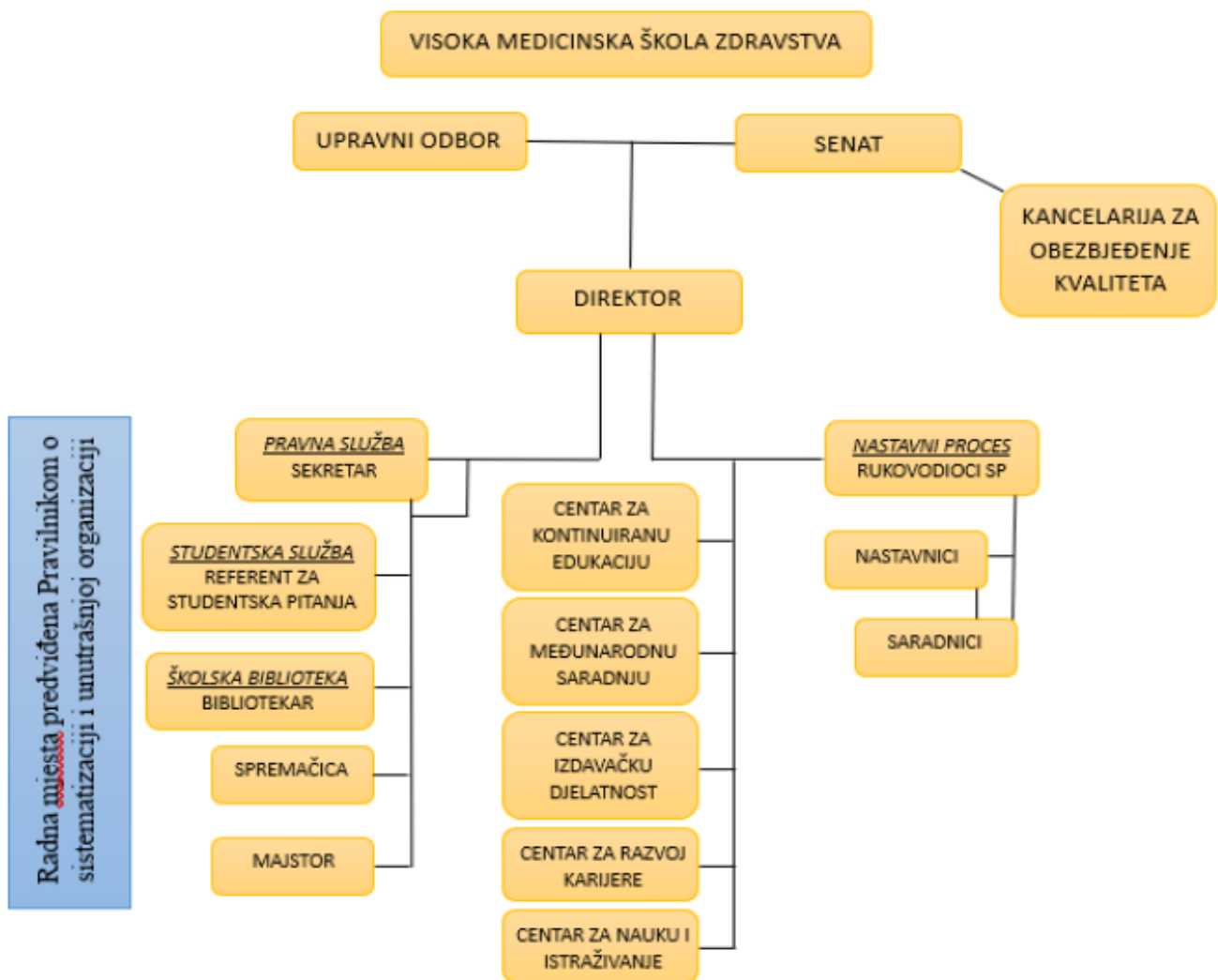
Висока медицинска школа здравства Добој (ВМШЗ), основана је 2015. године. Смјештена је у улици Војводе Синђелића број 45, Добој. ВМШЗ посједује простор за административне послове: студентску службу, секретара, директора, библиотеку, као и кабинете за наставнике и сараднике. Поред овог простора, за одвијање наставног процеса користе се три учионице и једна сала, с тим да је једна учионица опремљена са петнаест рачунара. Практична настава из предклиничких предмета одвија се унутар лабораторија и специјализованих кабинета уређених по плану за извођење вјежби. Практична настава из различитих клиничких предмета и предмета јавног и превентивног здравства, те клиничких вјежби из области физиотерапије и радне терапије изводи се у [Добојској болници „Свети апостол Лука“, ЈЗУ Дому здравља Добој, рехабилитационом центру ЗТЦ „Бања Врућица“ Теслић те Бањи Кулаши. Мањи дио наставе проводи се у другим здравственим установама које имају своју специфичну намјену, а уједно су и наставне базе Високе медицинске школе здравства \(ЈЗУ Институт за јавно здравство РС – Регионални центар Добој, Универзитетски Клинички центар Републике Српске, те ЈУ Опћа болница Тешањ\).](#)

Дугорочна визија Високе медицинске школе здравства је јасно препознатљива високошколска

установа са сопственом здравственом установом и наставном базом. Оснивач Високе медицинске школе здравства је и оснивач ЗУ Дома за здравствену његу „N-Medic“ која је наставна база ВМШЗ од 2021. године.

2.2. Организација Високе школе

Према [Статуу](#) (члан 2.), ВМШЗ Добој је аутономна образовна установа. Органи Високе медицинске школе здравства дефинисани Статутом су: Управни одбор, Сенат и Директор (члан 62. [Статуа](#)). Управни одбор ВМШЗ обавља послове утврђене Законом и Статутом ВМШЗ. Сенат је највиши стручни орган ВМШЗ кога чине представници академског - наставног особља и представници студената. Директора ВМШЗ бира Сенат, на период од четири године, на основу јавног конкурса са могућношћу једног реизбора. Директор је одговоран Сенату за свој рад у домену академских питања, а Управном одбору ВМШЗ за рад у домену пословања ВМШЗ. [Статутом](#) ВМШЗ дефинисана је организацијска и управљачка структура. Чланом 62. дефинисани су органи управљања и руковођења ВМШЗ. Члановима 63-69. прецизиран је начин њиховог избора, надлежности, одговорности и међусобни односи.

Slika 2. Organizaciona šema VMŠZ

Radna mjesta predviđena Pravilnikom o sistematizaciji i unutrašnjoj organizaciji

Информације о студијском програму и мјере које су предузете у циљу усавршавања и модернизације постојећег СП

Студијски програм Здравствена њега 240 ECTS покренут је од академске 2018/2019, број дозволе [07.050/612-1151-13-14-1/17](#) од 17.08.2018. године, а на основу Елабората о оправданости за лиценцирање академског студијског програма [Здравствене његе– 240 ECTS](#). У току претходног периода извршена су усклађивања и измјене наставног плана ([Одлука о измјени](#)). Такође, проведене су и модернизације неких наставних програма [силабуса](#).

Ослањајући се на Стратегију развоја ВМШЗ, политику обезбјеђења квалитета и савремене тенденције и концепте у едукацији студената из области здравства, Висока медицинске школа здравства у Добоју је у 2023. години почела са процесом модернизације СП, те су сачињени елаборати о модернизацији. Саставни дио елабората су: а) планска и програмска структура студијског програма); наставни план; наставни програми - [СИЛАБУСИ](#), матрица компетенција, поређење СП са другим СП, итд.

Модернизовани СП су:

А) [Елаборат о модернизацији академских студија 240 ECTS](#) и то:

1. [СП здравствена њега 240 ECTS](#),

Основне карактеристике модерновог СП Здравствене њега 240 ECTS приказане су у наредној табели:

КАРАКТЕРИСТИКЕ СП ЗДРАВСТВЕНЕ ЊЕГЕ -240 ECTS											
СП ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА 240 ECTS: Општа здравствена њега		Теоријско оспособљавање				Клиничко оспособљавање			Само-сталан рад ст.	Укупно сати у години	Број ECTS
Карактеристика	Јед. мј.	П	КБВ	С	Ук. Часова наставе	КЛВ	КП	Ук. Час.			
I. год. (15 предмета)	час	375	240	60	675	0	450	450	675	1800	60
II. год. (13 предмета)		300	240	120	660	30	525	555	585	1800	60
III. год. (12 предмета)		330	225	120	675	0	570	570	555	1800	60
IV. год. (11 предмета)		315	180	90	585	15	450	465	750	1800	60
Σ (Укупно 51 предмета)		1320	885	390	2595	45	1995	2040	2565	7200	240
Теор. оспос. + Клиничко осп.	Часови	2595				2040				4635	
	%	36				44					
Укупно теоријско и клиничко оспособљавање	Часова	2025				2610				4635	
	%	44				56					
Укупно теоријско и клиничко оспособљавање	Часови	4635							2565	7200	240
	%	64							36		
Бр. ECTS за изборне предмете	47					20%					
Број изборних предмета	8					16%					
Издашни профили	Дипломирани медицинар здравствене његе 240 ECTS										
Врста студија	У додатку дипломи се наводе компетентције										
Вриједност 1 ECTS	Академске студије (4 године)										
Начин студирања	30 Часова										
Структура СП:	Редовни, ванредни										
	СТАНДАРД, %/				Структура у СП / % /						
I. Општа (ОП) - 5%	5				5						
II. Основни (ОСН) 35%	35				35						
III. Стручни (СТР) - 25%	25				25						
IV. Ускостручни (УСТР) - 30%	30				30						
V. Комплементарни (КОМ) - 5%	5				4						
Област образовања	Здравље и заштита здравља (7)										
Поље образовања	Здравље (71)										
Дисциплина образовања	Здравствена њега (717)										

Политика и циљеви модернизације су се ослонили на садашње тржишне чињенице и принципе које се састоје у следећем:

- Иновирање и модернизација студијских програма – силабуса на СП Здравствене његе.
- Образовање студената кроз заједничку наставу са СП Физиотерапије, јер је уочена велика сличност у структури студијског програма, који садрже: академско-опште-образовне; теоријско-методолошке; научно-стручне и стручно-апликативне предмете.
- Клиничко оспособљавање - практична настава, која ће омогућити потпуно оспособљавање студената за рад: од пријема пацијената, припреме пацијената и опреме за снимање те само снимање одређених дијелова и органа људског организма.
- Примјена савремених наставних метода и техника уз практичну обуку студената;
- Усаглашавање броја кредита (бодова) на предметима у складу са правилима ECTS (Европског кредитног система) чиме се обезбјеђује проходност (мобилност) студената унутар студија.

При провођењу поступка преиспитивања и модернизације/измјене НП и програма вођено је рачуна о подударности у великом обиму у наставним плановима других ВШУ и СП, као што су:

1. Универзитет у Источном Сарајеву - Медицински факултет у Фочи, [студијски програм Здравствена њега](#)
2. Универзитет у Сарајеву – факултет здравствених студија (<https://www.fzs.unsa.ba/>) (<https://www.fzs.unsa.ba/studijски-program-zdravstvena-њeга>;
3. Универзитет у Тузли – Медицински факултет – Одсјек Здравствених студија <http://medf.untz.ba/ozs-1-ciklus/>

Одсјек здравствених студија је организован кроз заједничке основе у трајању 2 године, а у трећој и четвртој уводе се смјерови: студије сестринства; радиолошке технологије; студије физиотерапије; студије медицинско-лабораторијске дијагностике; студије санитарног здравства.

4. Универзитет у Новом Саду – медицински факултет – https://www.mf.uns.ac.rs/Obraz_Prog.php?Skracenica=OASZN&Godina=4&Nastavni_Plan=2021
5. Свеучилиште Мостар – факултет Здравствених студија
Свеучилиште организује преддипломске (3 год. [Preddiplomski sveučilišni studij | Fakultet zdravstvenih studija \(sum.ba\)](#)) и дипломске студије - мастер (5 год. <https://fzs.sum.ba/hr/diplomski-sveucilisni-studiji>) за следеће СП: Сестринство; Физиотерапија; Радиолошке технологије; Санитарно инжењерство; Прималства ([студиј здравствене његе](#)).
6. [Висока здравствена школа струковних студија Београд](#), <https://www.vzsbeograd.edu.rs/sr/studentски-servisi/osnovne-strukovne-studije/nastavni-planovi.html> која има и мастер студије по систему 3+2. <https://www.vzsbeograd.edu.rs/>
7. Висока медицинска школа Приједор, [студијски програм здравствене његе](#), [наставни план и програм 2022/2023. Годину](#).

1. Студијски програм здравствене његе 240 ECTS усклађен је са квалификационим оквиром у високом образовању БиХ (https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2017-10/Osnove%20kvalifikacijskog%20okvira%20BiH_1.pdf) а на основу Одлуке о усвајању основа квалификационог оквира у Босни и Херцеговини (Сл. Гласник БиХ 31/2011)

Студијски програм	Назив квалификације према закону о Звањима у Републици Српској	Енглески назив квалификације	Ниво квалификацијске спреме образовања по стандарду (ЕКО, EQF)
Здравствена њега – 240 ECTS	Дипломирани медицинар здравствене његе - 240 ECTS	Graduated nurse in health care - 240 ECTS ¹	Ниво: 6

3. Политика обезбјеђења квалитета студијских програма	Стандард 1
<p>Овај стандард усклађен је са критеријумом 1 . Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.1 Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ESG)</p> <p><i>Обезбјеђење и контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провјером квалитета.</i></p>	<p><u>ESG 1.1.</u></p> <p><u>Смјернице 1.1. до</u></p> <p><u>1.6</u></p> <p>:</p>
<p>Смјернице за примјену Стандарда 1:</p> <p>1.1. Обезбјеђење и контрола квалитета студијског програма је саставни дио стратегије/ политике унутрашњег обезбјеђења квалитета установе и подразумијева редовно и систематично праћење његове реализације и предузимање мјера за унапређење квалитета у погледу наставног плана и програма, наставе, наставног особља, оцјењивања студената, уџбеника и литературе.</p> <p>1.2. Обезбјеђење и контрола квалитета студијског програма подржава развој културе квалитета у којој сви унутрашњи учесници доприносе квалитету студијских програма, са прописаним процедурама за укључивања свих заинтересованих страна у процесе обезбјеђења и контроле квалитета студијског програма (БиХ подкритеријум 1.3)</p> <p>1.3. У контроли квалитета студијског програма обезбјеђена је активна улога студената и њихова оцјена задовољства квалитетом студијског програма.</p> <p>1.4. На нивоу студијског програма реализују се мјере унапређења дефинисане на основу анализе анкетања студената.</p> <p>1.5. Обезбјеђење и контрола квалитета студијског програма је усмјерена на промоцију: истраживачког рада, учења и подучавања, мобилности и интернационализације на студијским програмима, као и спречавање плагијаризма и других облика неетичког академског понашања.</p> <p>1.6. Контрола квалитета студијског програма се обавља у унапријед одређеним временским периодима који за самовредновање износи највише двије године, а за спољашњу провјеру квалитета у складу са планом акредитације студијских програма Агенције и високошколске установе.</p> <p>Смјернице 1.1</p> <p>ВМШЗ у оквиру Стратегије и политике унутрашњег обезбјеђења квалитета редовно и систематично обезбјеђује и прати квалитет студијског програма у погледу: наставног плана и програма; Наставе; наставног особља; оцјењивања студената; уџбеника и литературе. Систем осигурања квалитета на Високој медицинској школи здравства успостављен је према европским стандардима и у складу са смјерницама Европског простора високог образовања (ESG). Његовање и јачање културе квалитета, на свим нивоима управљања и одлучивања на</p>	

ВШУ осигурава квалитет дјелатности ВМШЗ. Култура квалитета је важно стратешко опредјељење, она посебно наглашава значај институционалне акредитације и акредитације студијских програма као процеса у високообразовном простору Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Систем обезбјеђења квалитета у ВМШЗ заснован је на [интерним](#) и [екстерним](#) документима квалитета, који упућују на процедуре управљања квалитетом у ВМШЗ и стицање културе квалитета. Управљање системом квалитета се врши у складу са [Правилником о обезбјеђењу квалитета](#).

Обезбјеђење и контрола квалитета студијског програма је саставни дио Стратегије развоја Високе медицинске школе здравства. ВМШЗ је развила [Стратегију развоја ВМШЗ](#) за период 2017. – 2022. године и [Акциони план](#), гдје је успостављена визија и мисија ВМШЗ. Поред тога дефинисана је и [Политике квалитета](#) од стране сената, те [мисија и циљеви политике обезбјеђења квалитета ВМШЗ](#). [Стратегија интернационализације](#) садржи акциони план и он се анализира на крају сваке календарске године. Реализација стратегије за 2023. годину је анализирана и предузете су корективне мјере. На нивоу СП израђује се извјештај о самовредновању најмање сваке двије године. Извјештаји су јавно доступни на веб сајту ВМШЗ.

Сенат ВМШЗ је у 2023. години усвојио другу по реду [Стратегију развоја и акциони план ВМШЗ за период 2023 - 2028](#). година. Та стратегија је урађена са далеко јаснијом политиком унутрашњег обезбјеђења квалитета, новом визијом и мисијом, те приједлозима и циљевима континуираног унапређења система квалитета, као што је ревизија и израда нових докумената система квалитета.

[Смјернице 1.2](#)

Политика унутрашњег обезбјеђења квалитета дефинисана је и [Правилником о обезбјеђењу квалитета у ВМШЗ](#), те [Правилником о самовредновању](#), којим је дефинисана редовна периодична провјера система квалитета у складу са правилником и [Стандардима за акредитацију СП](#). Самоевалуациони извјештаји за [2019](#), [2020](#) и [2022](#) детаљно приказују анализу, те степен напредовања система квалитета студијског програма у погледу наставног плана и програма, наставе, наставног особља, оцјењивања студената, уџбеника и литературе. Ови и много других индикатора квалитета за СП приказан је документу [Индикатори квалитета СП здравствене његе](#), а представљени су и [графички трендови одређених индикатора](#).

Сви унутрашњи учесници, наставно и административно особље и студенти доприносе обезбјеђењу квалитета студијског програма, чиме подржавају развој културе квалитета. Њихово судјеловање у наставним и истраживачким процесима обезбјеђења квалитета дефинише се кроз: Политику за обезбјеђивање квалитета; Израду и одобравање програма (комисије за преиспитивање и модернизацију СП) ; Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента (контакти са студентима и управом ВМШЗ: предавања, вјежбе, консултације); Пријем студената, њихово напредовање кроз студије (учешће у комисијама за пријем студената, праћење студената кроз циклус образовања), признавање и сертификација (учешће у комисијама за признавања испита при преласку са других ВШУ); Компетентност у настави, континуирана едукација наставног особља; Кооперативност у едукацији студената у лабораторијама, опреми и студентској пракси; Управљање информацијама; Информисање јавности;

Статутом ВМШЗ се дефинишу наставне и студентске обавезе; уговорима о раду и уговорима о

студирању и обавезе административног особља ([Правилник о студирању на првом циклусу струк. и академских студија](#)), док рад у органима и тијелима ВМШЗ, као што су: Сенат, Комитет за квалитет, Тим за обезбјеђење квалитета, разне друге комисије уређује се одлукама сената или директора ВМШЗ.

Интерна евалуација програма је континуиран процес који се изводи од уписа прве генерације те сви предавачи активно учествују. Наставници редовно достављају своје сугестије и приједлоге. На основу добијених приједлога покренут је процес модернизације НПП те ревизија постојећих силабуса. Највише је уочено недостатака код мањка стручних, ускостручних предмета те мањи број часова практичне наставе. Број изборних предмета није у складу са смјерница код постојећег НПП. Модернизацијом се уводи већи број предмета, више сати праксе те већи број изборних предмета. Наставно особље је доставило силабусе који би пратили наставу и поспијешило сам наставни процес.

Тим за осигурање квалитета је задужен за предлагање измјена, пројеката и свих врста активности везаних за унапрјеђење квалитета наставног процеса. Одговара директно директору и Сенату високе школе, промовише изградњу културе квалитета у Високој школи, дефинише стандарде, критеријуме и индикаторе квалитета, планира и припрема активности везане за праћење и контролу квалитета у Високој школи, подноси извјештај Сенату Високе школе о стању у области квалитета, најмање једном годишње, израђује и предлаже документацију система за осигурање квалитета, предлаже спољашњу провјеру квалитета и пружа стручну помоћ у припреми документације за акредитацију, пред надлежним органима обавља и друге послове од значаја за унапрјеђење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

У процесу самоевалуације један од индикатора квалитета јесу анкетни извјештаји. Студентске анкете се проводе у љетном и зимском семестру.

У наставку се наводе главни правилници ВМШЗ који уређују квалитет СП:

Правилник о обезбјеђењу квалитета; Правилник о самовредновању, оцјени квалитета Високе медицинске школе здравства и квалитета извођења студијских програма; Правилник о студирању на првом циклусу струковних и академских студија; Правилник о цјеложивотном учењу; Правилник о завршном раду; Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности радника; Правилник о дисциплинској одговорности студената; Правилник о додјели признања и награда; Правилник о ECTS; Правилник о изборима у звање; Правилник о издавачкој дјелатности; Правилник о међународној размјени студената и особља; Правилник о научно-истраживачком раду; Правилник о организацији ванредног студија; Правилник о препису са других високошколских установа; Правилник о пријемном испиту; Правилник о разврставању наставних предмета по ужим научним областима; Правилник о стручном усавршавању наставника и сарадника; Правилник о висини накнаде за студирање и цијени услуга; Правилник о вредновању квалитета наставног особља и процеса рада; Правилник о рјешавању жалби и приговора студената; Правилник за односе са јавношћу и информисање; Правилник о поступку предлагања оцјене, усвајања нових и измјена постојећих студијских програма и наставних планова и програма; Правилник о кориштењу библиотеке; Кодекс наставничке етике.

Сви ови правилници су доступни јавности на [web сајту ВМШЗ](#).

[Смјернице 1.3](#)

У оквиру контроле квалитета студијског програма обезбијеђена је активна улога студената и њихова оцјена задовољства квалитетом студијског програма. Њихово активно учешће се остварује на основу [Правилника о вредновању квалитета наставног особља и процеса рада](#), [Правилник о обезбјеђењу наставника и сарадника](#), те [Правилник о поступку предлагања оцјене](#).

[усвајања нових и измјена постојећих студијских програма и наставних планова и програма](#) те сталним чланством у раду Сената ВМШЗ. Управна тијела и комисије у чијем раду и одлучивању учествују студенти и узимају активну улогу када је ријеч о студијском програму су: Сенат ВМШЗ; Канцеларија за квалитет; Тим за управљање квалитетом; Комитет за обезбјеђење квалитета. [Органи Школе](#)

Оцјена задовољства студената квалитетом [студијског програма испитује се путем студентских анкета, које се проводе сваки семестар и анкетом алумниста](#). Анкете за све СП су доступне на [сајту ВМШЗ](#).

Смјерница 1.4:

Мјере унапријеђења студијског програма на основу анализе анкетирања студената углавном се проводе на студијским предметима – силабусима. Примједбе на професионалан рад наставника, недостатак основне литературе и ниско оцјењивање наставника се рјешавају разговорима на релацији директор-наставник. Анкета студената се проводи у љетном и зимском семестру ([2019](#), [2020 до 2022](#) и [2023](#)), а налази из анкете се разматрају на Сенату ВМШЗ, када се истовремено предузимају адекватне корективне мјере.

Анкете студената о евалуацији наставе, оцјене квалитета наставника и сарадника, студентске службе регулисане су [Правилником о вредновању квалитета наставног особља и процеса рада](#), врши се и анализира на сенату, те предузимају корективне мјере. ВМШЗ посједује електронску подршку - софтвер за провођење и обраду података анкете.

Смјернице 1.5.

ВМШЗ проводи промоцију истраживачког рада, учења и подучавања, мобилности и интернационализације на студијским програмима, као и спречавање плагијаризма и других облика неетичког академског понашања, али још недовољно. Провјера поклапања текста (плагијат) врши се на директан приступ намјенском софтверу (<https://my plag.hr/email/verify> или <https://my plag.hr/myfiles>).

Промоције научно-истраживачког рада су више декларативне: фокус је усмјерен на подстицај студента за писање научноистраживачких радова, присуства конференцијама из области здравства. Студенти проучавају предмет Методологија НиР у четвртој години. Истраживачке вјештине стичу кроз вјежбе на овом предмету и писање семинарског рада. Реална истраживања обављају у склопу дипломског рада, а резултате објављују на конференцијама.

ВМШЗ је у циљу стимулације НиР отворила [Научно-истраживачки центар](#) и [Центар за међународну сарадњу](#), те именовала овлаштене особе за управљање центром. ВМШЗ је отворила Фонд за стимулацију писања НиР радова и стипендирање наставног особља са завршеним другим циклусом за уписивање докторских студија. И поред одређених предуговора и разговора за упис докторских студија, ова активност није завршена у овом извјештајном периоду.

Промоција мобилности и интернационализације на студијским програмима усмјерена је на двосмјерну мобилност студената, академског и административног особља. Промоција мобилности дефинисана је [Стратегијом интернационализације](#) (2021). Ова стратегија је допуњена (2023. године) са дефинисаним алатима за оставаривање стратегијских циљева, као давања упута за кориштење ЕУ фондова, чиме се врши подршка у суфинансирању пројеката. И овдје су мали помаци, због: правног статуса постоје потешкоће пријављивања на ЕУ пројектима, односно што ова високообразовна институција припада образовању на Високим школама, слабе заинтересованости наставног, студентског и ненаставног особља; Постоје индивидуални наступи наставника на конференцијама и симпозијумима гдје објављују истраживачке радове. Наставници редовно уписују своје истраживачке радове у своје Картоне

научног радника.

[Реализација Стратегије интернационализације](#) се анализира на Сенату ВМШЗ и предузимају корективне мјере.

Смјернице 1.6.

Интерна евалуација процеса рада на СП здравствене њега врши се сваке друге године, а у складу са Законом о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20), Статутом ВМШЗ, [Правилником о самовредновању и оцјени квалитета](#), [Правилником о студентском вредновању квалитета студија](#). Интерна евалуација обављена је за [2019, 2020 до 2021 и 2022](#).

[Вањско вредновање за ВШУ](#) обављено је: 09-10.06.2022. године (бр. Акта АВОРС број и датум: 1.3.397-11/20 од 28.8.2022. године).

У исто вријеме извршено је вањско вредновање [СП здравствена њега 180 ECTS](#), број акта АВОРС број: 01/1.3.397-12/20 од 28.8.2022. године.

На основу извјештаја комисије ВШУ и СП Здравствене њега 180 ECTS урађени су планови за отклањање недостатака ([ВШУ](#), [СП здравствена њега 180 ECTS](#)), сенат ВМШЗ (бр. 151/24 од 5.4.2024. године.) извршио је [Анализу Извршења акционих планова за отклањање недостатака](#).

Вањско вредновање (евалуацију) процеса рада на СП здравствене њега 240 ECTS није проведено послје његовог лиценцирања и покретања школске 2018/2019. године. Разлог за непокретања вањског вредновања (акредитације) лежи у чињеници што је ВМШЗ једна од најмлађих ВШУ у РС и није ни једна генерација студената окончала четворогодишње студије до 2022. године (стари услов за акредитацију). ВМШЗ није подносила захтјев за акредитацију, те стога Агенција за акредитацију ВШУ АВОРС није стављала у план акредитације. У посљедњем периоду било је и усаглашавање Апликационог обрасца за акредитацију СП.

Подизање квалитета свих процеса рада на СП је фокус менаџмента школе. Одржање наставе на СП се прати и евидентира у Књигу одржане наставе, присутност студената се прати кроз Извјештај о присутности настави, а процес рада се одвија у складу са документима квалитета.

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 1:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 1: Политика осигурања квалитета студијских програма (1.1, 1.2, 1.3) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 1:

- Обзиром да је претходна Стратегија развоја ВМШЗ била оптерећена са великим бројем стратешких циљева, без прецизних акција, одговорности и тајминга за њихову реализацију, иста није могла бити адекватно реализована. Стога, Стратегију развоја 2023-2027. треба редовно анализирати и доносити мјере за остваривање циљева, са одговорностима и временским оквиром за реализацију стратешких циљева. Појачати суштинску укљученост различитих заинтересованих страна у развој и реализацију стратегије.
- Увести софтвер за аутоматско прикупљање и обраду података у студентској служби и библиотеци.
- Успоставити процедуру за спровођење корективних мјера.
- Повећати мјере за подстицај истраживања наставника и студената.
- Редовно пратити индикаторе квалитета и предузимати мјере за њихово побољшање.
- Повећати активно учешће студената и екстерних представника Министарства, пословне заједнице, свршених студената – алумнија у процесу корективних мјера у реализацији стратешких циљева.
- Анализирати акциони план и редовно контролисати докле се дошло са реализацијом стратегије.

- Редовно пратити и анализирати процесе евалуације наставног особља, послодаваца, алумнија и поредити са резултатима добијеним у студентским евалуацијама.
- Увести е-НИР картон, како бих наставници могли директно да га ажурирају са бројем публикација, број пројеката и слично.
- Предлаже се континуирана едукација одабраног тима за писање пројеката.

4. Креирање и усвајање студијских програма	Стандард 2
Овај стандард усклађен је са критеријумом 2. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.2 Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ESG)	
<i>Високошколска установа има успостављене процедуре за креирање и усвајање студијских програма који укључују студенте и све заинтересоване стране. Студијски програм има јасно дефинисане циљеве и сврху са елементима утврђеним законом. Савладавањем студијског програма студент стиче компетенције које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и умјетничке дјелатности.</i>	
2.1. Структура студијског програма	Захтјев 2.1.
<i>Студијски програм садржи све елементе неопходне за реализацију наставног процеса.</i>	
<p>Смјернице за примјену захтјева 2.1:</p> <p>2.1.1. Студијски програми су усклађени са научним и образовним стандардима и достигнућима одређене научне/умјетничке области, захтјевима сродних научних области у циљу стицања мултидисциплинарних знања, захтјевима тржишта рада и међународним стандардима, те професионалним стандардима тамо гдје је то примјенљиво.</p> <p>2.1.2. Сваки студијски програм првог и другог циклуса мора да има сљедеће елементе:</p> <ul style="list-style-type: none"> – назив и циљеви студијског програма, – област образовања којој припада студијски програм,. – врста и ниво студија, – обим студија, – исходи учења, – струковно, односно академско звање, – услови за упис на студијски програм за студенте из Републике и БиХ, односно иностранства, – листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем, – попис основне литературе за студиј, – начин извођења студија и полагања испита за све облике стицања високог образовања, – локације извођења наставе, – потребно вријеме за извођење појединих облика студија, – предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама, – бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима, – бодовна вриједност завршног рада исказана у складу са ECTS бодовима, – услови уписа студента у сљедећи семестар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис појединих предмета и групе предмета, – начин избора предмета из других студијских програма, – могућност извођења наставе на страним језицима, – услови за прелазак са других студијских програма, – силабуси наставних предмета, 	

- остала питања од значаја за извођење студијског програма.

2.1.3. Под заједничким студијским програмом (ЗС-програм) подразумева се студијски програм за стицање свих облика заједничких диплома који организују и изводе више високошколских установа са статусом правног лица. Заједнички студијски програми воде стицању заједничке дипломе, двоструке (двije) дипломе, или једне дипломе коју издаје установа одређена међусобним споразумом установа учесница.

ЗС-програми се могу организовати из једне или из више области (ИМ- интердисциплинарни и мултидисциплинарни студијски програми) на свим нивоима и за обе врсте студија високог образовања. Заједнички студијски програм могу да изводе акредитоване високошколске установе.

Уколико је нека од високошколских установа регистрована у другој земљи, она мора бити призната од стране образовне власти у тој земљи.

Високошколске установе које организују и изводе ЗС-програм склапају уговор којим се регулишу сви елементи неопходни за реализацију студијског програма.

Надлежни органи високошколске установе усвајају документ о реализацији заједничког студијског програма или ИМ програма, у коме се дефинишу сви елементи који обезбеђују испуњење одговарајућих стандарда за извођење ЗС-студијског програма.

Основни елементи садржаја документа о реализацији заједничког студијског програма или ИМ програма су:

- Подаци о студијском програму којима се доказује испуњеност стандарда и
- Специфичности

Специфичности обухватају:

- Ангажовање кадровских, материјалних и просторних ресурса сваке високошколске установе посебно.
- Локација извођења студијског програма, у времену и по дијеловима студијског програма.
- Обавезе сваке високошколске установе у процесу извођења студијског програма (од конкурса до издавање дипломе).
- Извори финансирања и начин покривања трошкова.

2.1.4. Под интердисциплинарним и мултидисциплинарним студијским програмима (ИМ-студијски програми) подразумевају се студијски програми који обухватају материју из два или више научних поља/поља образовања из исте или различитих научних области/области образовања. ИМ-студијски програми се могу организовати у оквиру студија оба циклуса студија и обе врсте високог образовања.

2.1.5. Високошколска установа може организовати студијски програм или дијелове студијског програма на свјетском језику ако посједује људске и материјалне ресурсе који омогућавају да се наставни садржај може остварити у складу са стандардима. Студијски програм на свјетском језику сматра се новим студијским програмом уколико се изводи само на том језику (уколико претходно није акредитован исти студијски програм на српском језику).

2.1.6. Студијски програм заснован на методама и технологијама образовања на даљину подржан је ресурсима који обезбеђују квалитетно извођење студијског програма. Високошколска установа може организовати студијски програм или дијелове студијског програма на даљину ако се наставни садржај, подржан расположивим ресурсима, може квалитетно усвојити кроз студије на даљину и ако обезбеђује исте исходе учења, исти ниво знања дипломираних студената, исту ефикасност студирања и исти ниво квалификације као и у случају уобичајеног начина реализације студијског програма. Студијски програм на даљину може се организовати само ако високошколска установа има акредитован студијски програм под истим називом који се реализује на класичан начин у сједишту установе. Садржај предмета студијског програма је савремено конципиран и прилагођен учењу на даљину са назначеним потребним временом за

консултације (по утврђеном распореду). Настава на даљину реализује се у дефинисаним терминима по утврђеном и објављеном распореду.

2.1.7. Високошколска установа може организовати студијски програм у одјељењу ван сједишта установе, ако је подржан расположивим ресурсима и ако се обезбјеђује исти ниво знања дипломираних студената, иста ефикасност студирања и исти ранг (квалитет) дипломе као и у случају реализације студијског програма у сједишту. У одјељењу ван сједишта могу се реализовати и студијски програми који су акредитовани за извођење само у том одјељењу. Оснивање одјељења ван сједишта високошколске установе обавља се на начин и по поступку прописаном за оснивање високошколске установе. Сви стандарди који се односе на високошколску установу и на студијске програме, примјењују се и на одјељење ван сједишта.

2.1.8. На студијске програме дефинисане тачкама од 2.1.3 до 2.1.7 односе се и сви остали захтјеви стандарда као и на редовне студијске програме.

2.1.9. Обим студија се изражава бројем ECTS бодова, у складу са законом који регулише област високог образовања:

- Студије првог циклуса трају три или четири године и вреднују се са најмање 180 ECTS бодова, односно најмање 240 ECTS бодова, осим кратког програма студија који траје од једне до двије године и вреднује се са најмање 60 ECTS бодова до најмање 120 ECTS бодова.
- Кратки програм студија је дио студија првог циклуса и може се организовати уколико пружа одговарајућа знања, вјештине и компетенције за област рада или занимања, лични развој студента или даље студије за завршетак првог циклуса. За кратки програм студија високошколска установа издаје сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.
- Студије другог циклуса изводе се након студија првог циклуса, трају једну или двије године и вреднују се са најмање 60 ECTS бодова, односно најмање 120 ECTS бодова и то тако да у збиру са првим циклусом студија износе најмање 300 ECTS бодова. Изузетак су интегрисане студије које се изводе као јединствен студијски програм који обухвата први и други циклус и вреднују се са најмање 300 ECTS бодова, односно интегрисани студији медицине и стоматологије који се вреднују са најмање 360 ECTS бодова.

Смјернице 2.1.1.: Студијски програм усклађен је са научним и образовним стандардима и достигнућима одређене научне области, захтјевима сродних научних области у циљу стицања мултидисциплинарних знања, захтјевима тржишта рада и међународним стандардима, те професионалним стандардима.

У наставку се дају линкови за одређене стандарде који су релевантни за усклађивање СП усклађене са научним и образовним стандардима и достигнућима одређене научне области :

1. Правилник о научним и умјетничким областима, Пољима и ужим областима (Сл.гласник РС 22/09):

Научно поље: 3. Медицинске и здравствене науке

Научна област 3.3. Здравствене науке

Ужа научна област: 3.3.3 Сестринство

2.Правилник о областима образовања (Сл.гласник РС 64/21):

Област образовања: 7 – Здравље и заштита здравља

Поље образовања: 71 - Здравље

Дисциплина образовања: 717 – Здравствена нега

3.Међународна стандардна класификација образовања: Поља образовања и обучавања 2013 (ISCED-F 2013) – Детаљни описи поља

Шире поље: 09 Здравство и социјална заштита

Уже поље: 091 Здравство

Детаљно поље: 0913 Здравствена њега (медицинске сестре и бабице)

4. **Квалификациони оквир у БиХ:** Ово је документ који прописује излазне квалификације и доказ усклађености излазних квалификација са Европским квалификационим оквиром (EQF). Студијски програм здравствене његе 240 ECTS усклађен је са квалификационим оквиром у високом образовању БиХ, а на основу [Одлуке о усвајању основа квалификационог оквира у Босни и Херцеговини](#) (Сл. Гласник БиХ 31/2011) (дијелом је објашњено у одјелку: Информација у студијском програму).

Захтјеви тржишта рада: У евиденцији Завода за запошљавање Републике Српске наводи се мали број ових квалификација, односно постоји недостатак за дипломираним медицинарима здравствене његе 240 ECTS.

5. [Правилник о разврставању предмета по ужим научним областима](#) на ВШУ.

Смјернице 2.1.2.

Студијски програм има све елементе који су наведени у смјерницама и има следеће елементе:

1. Назив и циљеви студијског програма,	Назив СП: Здравствена њега 240 ECTS, циљеви студијског програма дефинисани су Елаборатом о оснивању СП , а дефинисани су сврха и циљеви СП Здравствене његе 240 ECTS.
2. Област образовања којој припада студијски програм,	Здравље и заштита здравља (7)
3. Врста и ниво студија,	Први циклус, академске студије
4. Обим студија,	240 ECTS, 4 године
5. Исходи учења,	Дефинисани Елаборатом о оснивању СП.
6. Струковно, односно академско звање,	Дипломирани медицинар здравствене његе 240 ECTS
7. Услови за упис на студијски програм за студенте из Републике и бих, односно иностранства,	Дефинисани су Правилником о пријемном испиту
8. Листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем,	Обавезних 41, изборних 4, детаљи у документу НП и програм ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА 240 ECTS
9. Попис основне литературе за студиј,	На нивоу ВМШЗ Постоји списак литературе у библиотеци , а посебно за СП Здравствене његе 240 ECTS . Такође, основна литература за сваки предмет се дефинише силабусима предмета,
10. Начин извођења студија и полагања испита за све облике стицања високог образовања,	Редовне и ванредне студије (дефинисано статутом ВМШЗ), Полагање испита: писмено; усмено; комбиновано регулисано је новим Статутом ВМШЗ, гдје је Сенат Високе медицинске школе здравства уз претходно прибављено мишљење Управног одбора Високе медицинске школе здравства, на сједници одржаној дана 10.08.2022. године исти усвојио, а ресорно министарство одобрило.
11. Локације извођења наставе,	Улица Војводе Синђелића 45

12. Потребно вријеме за извођење појединих облика студија,	Редовно 4 године, а ванредно студирање до сада није ВМШЗ изводила
13. Предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама,	Дефинисано НП и програмом
14. Бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима,	Дефинисано НП и програмом
15. Бодовна вриједност завршног рада исказана у складу са ECTS бодовима,	Дефинисано НП и програмом
16. Услови уписа студента у сљедећи семестар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис појединих предмета и групе предмета,	Услови су дефинисани Статутом и Правилником о студирању на струковним и академ. студијама . Условљеност полагања предмета дати су у НП, односно, појединим силабусима предмета, а услов за упис следеће године остварује се са прикупљених 45 ECTS, односно пренос три предмета .
17. Начин избора предмета из других студијских програма,	Нису регулисани
18. Могућност извођења наставе на страним језицима,	Дјелимично остварени услови
19. Услови за прелазак са других студијских програма,	Прелазак са других студијских програма, дефинисани су Статутом и Правилником о препису са других ВШУ
20. Силабуси наставних предмета,	Постоје, дефинисани НП студијског програма здравствена нега, Елаборатом о оснивању СП академских студија , а вршена су њихова усклађивања са трендовима и потребама тржишта рада

[Смјерница 2.1.3.:](#)

ВМШЗ не изводи заједничке студијске програме (ЗС-програм) са другим ВШУ.

[Смјернице 2.1.5.](#)

1. ВМШЗ не организује студијске програме или дијелове студијских програма на страном језику.
2. ВМШЗ није покретала процедуру за организацију наставе на страном језику, иако постоје материјални и дјелимични људски ресурси који омогућавају да се наставни садржај може остварити у складу са стандардима.

[Смјернице 2.1.6.](#)

1. ВМШЗ не организује наставу студијског програм или дијела студијског програма на даљину
Према стандардима, Студије на даљину захтјевају посебну испуњеност услова, што Школа још не испуњава. У стандардима за акредитацију Студија на даљину јасно су дефинисани материјални услови за акредитацију истих. Међутим, још увијек има много ВШУ које нису акредитоване за студије на даљину. Требало бих регулисати појмове и услове рада ВШУ, које немају акредитације за даљинска учења, али имају потребу за рад у ванредним ситуацијама (као што је био COVID-19 или неке природне непогоде), у

смислу обима / процената наставе који се може одржати преко ЗУМ или сличне платформе.

2. Наставни садржај се не могу квалитетно усвојити кроз неакредитоване студије на даљину, иако се приписују исти исходи учења, исти ниво знања дипломираних студената, повећану ефикасност студирања и исти ниво излазних квалификација, као и у случају уобичајеног начина реализације студијског програма. И у акредитованим условима студија на даљину упитне су истовијетности наведених карактеристика.
3. Високошколска установа нема акредитован студијски програм на даљину а под истим називом који се реализује на класичан начин у сједишту установе

Смјернице 2.1.7.

ВМШЗ нема одјељење ван сједишта високошколске установе. Стога ВШУ не организује студијски програм ван сједишта.

Смјернице 2.1.8.

Организација студија на одјељењу ван сједишта установе не врши се:

1. ВМШЗ нема акредитован СП за извођење студија у одјељењу ван сједишта.
2. Иначе, оснивање одјељења ван сједишта високошколске установе обавља се у складу са стандардима и по поступку прописаном за оснивање установе, закон о ВО РС.

Смјернице 2.1.9.

Обим студија се изражава са ЕCTS кредитима од 240 ЕCTS, у складу са Законом. Он је у складу са законом који регулише област високог образовања: Закон о ВО РС, Оквирни закон о високом образовању Сл. гл. БиХ-59-07, БОЛОЊСКА ДЕКЛАРАЦИЈА: ЕВРОПСКИ ПРОСТОР ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА, Заједничка декларација европских министара образовања потписана у Болоњи 19. 06. 1999. године, који се односи на увођење бодовног система, као што је ЕCTS и остала законска документа наведена [у екстерним документима квалитета](#).

Одређивање бодовне вриједности за предмете СП дефинисани су [Правилником о ЕCTS](#).

Бодовна вриједност студијског програма Здравствене његе је 240 ЕCTS кредита, траје осам семестара, а по годинама студија изражен је обим од 60 ЕCTS бодова. СП припада првом циклусу студија.

Смјернице 2.1.10.

Измјене студијског програма, промјена облика и начина извођења наставе врши се по поступку утврђеном за његово доношење, а дефинисно је Законом о ВО РС и [Статутом школе](#). Измјене СП и доношење одлука везане за измјене СП дефинисане су и [Правилником о поступку предлагања, оцјене, усвајања нових и измјена постојећих СП и наставних планова и програма](#).

4.1. Сврха и циљеви студијског програма

Захтјев 2.2.

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве, те сврху и улогу у образовном систему.

Смјернице за примјену захтјева 2.2:

2.2.1. Сврха и циљеви студијског програма морају бити у складу са основним задацима и циљевима високошколске установе на којој се програм изводи.

2.2.2. Сврха и циљеви студијског програма морају бити јасно и недвосмислено формулисани и јавно доступни и на службеној интернет страници високошколске установе.

2.2.3. Циљеви студијског програма се усклађују са захтјевима одређене области и тржишта рада, привредног развоја и оквиром квалификација.

2.2.4. Сврха студијског програма је образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања. Студијски програм обезбјеђује стицање компетенција које су друштвено оправдане и

корисне.

2.2.5. Циљеви студијског програма укључују постизање компетенција и академских вјештина, као и методе за њихово стицање. Циљеви такође могу да укључе развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вјештинама потребним за обављање професије.

2.2.6. Циљеви студијског програма и исходи учења су упоредиви са истим и/или сличним програмима на високошколским установама у БиХ и иностранству.

2.2.7. Високошколска установа обезбјеђује интердисциплинарност, мултидисциплинарност, те интернационализацију наставног плана и програма, интеракцију са професионалном праксом, реализацију практичне наставе и активно учешће студената у научном/умјетничком истраживању у оквиру студијског програма.

Смјернице 2.2.1.

Сврха и циљеви студијског програма у складу су са основним задацима и циљевима ВМШЗ.

Основна сврха студијског програма: да студенти на крају свог четворогодишњег школовања, у потпуности владају теоријским знањем и вјештинама, тј. оптималним и ефикасним процедурама, методама и техникама испитивања.

Општа сврха студијског програма је да промовише принципе који су опште прихваћени од стране стручних и академских заједница, као што су:

рационализација и модуларизација наставних програма; имплементација европског система преноса бодова; увођење нових типова наставе и нових метода наставног процеса; инсистирање на континуираном раду студената; увођење механизма контроле квалитета наставних програма и метода наставног процеса; учешће студената као партнера у образовном процесу.

Смјернице 2.2.2.

Посебна сврха студијског програма:

Ефикасно студирање; виши ниво стручне и научне компетентности свршених студената као општи друштвени и национални интерес; усклађивање наставног програма са програмима европских високошколских институција које се баве образовањем овог профила (са аспекта квалитета, обима, методолошког приступа и начина ангажовања наставника), што би омогућило већу мобилност студената и наставника; увођење стандарда у процес вредновања знања, вјештина и стручне компетентности који су упоредиви са стандардима Европске уније; увођење услова оспособљавања за приступ и обављање професије медицинских сестара, као и признавање професионалних квалификација, укључујући и систем признавања професионалних квалификација за обављање регулисаних професија у Републици Српској, у које спада и професија медицинске сестре опште здравствене његе.

Скраћени облик мисије и циљева са политиком квалитета објављени су на [web страници школе](#).

Такође, [Сврха и циљеви СП Здравствене његе 240 ECTS](#) дефинисани су посебним актом ВМШЗ.

Сврха и циљеви, мисија и визија дефинисани су и [Елаборатом о оснивању СП](#), а поближе су дефинисани као сегменти остварења стратешких циљева у [Стратегији развоја Школе за период 2023 до 2028](#).

Смјерница 2.2.3.

Циљеви студијског програма:

1. Да дипломирани медицинар здравствене његе пружи максимум савременог теоријског знања из здравствених наука и додирних подручја, неопходних за ефикасан рад у њези пацијената и других клијената који траже додатну здравствену његу и заштиту.

2. Да дипломирани медицинар здравствене његе пружи могућност оптималног савладавања и реалног увјежбавања вјештина, односно процедура, метода и техника, неопходних за процес

његе болесника у различитим областима медицине.

3. Да дипломирани медицинар здравствене његе, у склопу најсавременије едукације и менторског рада, пружи елементе контроле, праћења и истраживања у процесу његе одређене популације болесника и клијената, који би на бази савремене информатичке и статистичке анализе били основ за даље унапређење процеса његе и едукације струковних медицинских сестара-техничара.

4. Да дипломираним медицинарима здравствене његе, поред савременог теоријског знања и увјежбавања и усвајања практичних вјештина у процесу његе, пружи и довољно општег и допунског образовања кроз изборне предмете и едукативне курсеве и семинаре.

5. Да кроз цијели процес едукације дипломираних медицинара здравствене његе провејава дух хуманости, посвећености и етичности, тако неопходан за квалитетан рад здравствених радника и сарадника.

Циљеви студијског програма усклађени су са захтјевима образовне области Здравства и јавним и приватним сектором Здравствених установа из области Здравства, као одређене области на тржишту рада, БиХ и окружења, те оквиром квалификација у БиХ.

Смјерница 2.2.4.

Сврха студирања на првом циклусу студијског програма Здравствене његе 240 ECTS је оспособљавање студената да успјешно заврше студиј како би стекли звање Дипломираног медицинара здравствене његе 240 ECTS бодова, како бих били теоријски и практично оспособљени за обављање здравствене његе из области које су студирали. На основу стеченог знања (теоријског и апликативног) дипломанти се могу квалитетно укључити у послове здравствене његе у јавном и приватном здравственом сектору.

Основна сврха је да, Дипломирани медицинари здравствене његе 240 ECTS на крају свог четворогодишњег школовања, у потпуности владају теоријским знањем и вјештинама тј. оптималним и ефикасним процедурама, методама и техникама његе болесника и других клијената којима је потребна додатна здравствена брига и заштита.

Смјернице 2.2.5.

Циљеви СП Здравствене његе укључују постизање компетенција Дипломираног медицинара здравствене његе и академских вјештина, као и методе за њихово стицање. Циљеви такође укључују развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вјештинама потребним за обављање професије.

Основни циљ студијског програма академских студија здравствене његе је преношење најновијих научних и стручних знања и вјештина из области здравствених наука неопходних за рад у мултидисциплинарним, мултисекторијалним и организационим тимовима. Образовни циљ јесте и оспособљавање студената за тимски рад, планирање процеса, пројеката, одлучивања, вјештине и руковођења, уз оцјену поступка, као и додатне специјалистичке вјештине и знања у изабраним пољима. Уз наведене вјештине, студенти се оспособљавају и за наставни рад и нове образовне методе за потребе средњошколског образовања.

Циљеви и исходи учења СП здравствене његе 240 ECTS је да студенти по завршетку ових студија стекну компетенције и исходе учења (НП здравствене његе 240 ECTS, компетенције - шихт број 4), да примијене свеобухватне мјере здравствене његе пацијената без обзира на године и врсту болести, односно врсту здравственог поремећаја. Здравствена њега се пружа у клиничким и ванклиничким установама те у оквиру породице, уз уважавање приватности и специфичности сваког појединца.

Кроз усвајање теоретских и практичних вјештина, а по завршетку студија, излазни кадар школе биће у прилици да самостално:

-изврши идентификацију ризика по здравље и врши провођење мјера здравствене заштите

-планира, проводи и организује превентивне мјере за одржавање здравља људи и врши промоцију здравља и здравог живота

-планира и проводи сестринске процедуре

-планира, организује и проводи здравствену његу здравих и болесних особа

-планира, организује и проводи терапијску, социјалну и менталну рехабилитацију

-планира, проводи, организује и промовише здравље породице као основне ћелије здравственог система земље

-залаже се за системски приступ у превенцији болести, промоцији здравља, евалуацији, унапређењу здравственог система земље и вршењу мониторинга

-унапређују контролу фактора који угрожавају здравље

-раде на унапређењу здравствених програма у земљи, те друге послове из домена здравља, заштите и превенције болести

Смјернице 2.2.6.

Поређење СП здравствене његе 240 ECTS врши се у складу са [Упутством за поређење и усклађивање студијских програма с релевантним студијским програмима на другим ВШУ у окружењу.](#)

Један од проблема у избору ВШУ за поређење јесте и тај што у земљама у окружењу и ЕУ не постоје СП у четворогодишњем трајању на Високим школама, него само у трогодишњем трајању (модел 3+2). У Републици Српској и БиХ постоје Високе школе и факултети са четворогодишњим студијама на СП здравствене његе, па се у конкретном случају, СП Здравствене његе 240 ECTS поредио са следећим ВШУ:

1. [Висока медицинска школа Приједор, СП здравствене његе 240 ECTS,](#)
2. [Универзитет Апеирон Бања Лука, СП Сестринство,](#)
3. [Универзитет у Тузли - Медицински факултет, одсијек здравства њега.](#)

ВМШЗ ДОБОЈ: СП Здравствена њега 240 ЕЦТС		1. Висока медицинска школа Приједор, СП здравствене његе 240 ецтс			2. Универзитет Апеирон Бања Лука, СП Сестринство		Универзитет у Тузли - Медицински факултет, одсијек здравства	
Линк:	https://vmsz.ba/	http://www.vmspd.com/wp-content/uploads/2022/10/Zdravstvena-njega-1.pdf			https://apeiron-uni.eu/wp-content/uploads/2021/12/NASTAVNI-PLAN-FZN-2021-22-I-ciklus-SESTRINSTVO.pdf		http://medf.untz.ba/o-fakultetu/#studijskiprogrami	
Диплома:	Дипломирани медиционар здравствене његе 240 ЕЦТС	Дипломирани медиционар здравствене његе			Diplomirani medicinar/sestra zdravstvene njege – 240 ECTS		Дипломирани медиционар сестринства	
Карактеристика за поређење	Број/Сати	Број/Сати	Разлика (час)	Број/Сати	Разлика (час)	Број/Сати	Разлика (час)	
1. Укупан број предмета с изборним предметима	45	51	6	40	5	49	-4	
2. Укупан број предмета струке, сличност назива, садржаја итд.	38	43	5	30	8	42	-4	
3. Укупан бр. изборних предмета, мин 10% од ук. бр. Предмета, без	4	3	-1	3	1	5	-1	
4. Укупан бр. изборних кредита ЕЦТС, мин 20%, без дипломског	11	13	2	13	-2	12	-1	
5. Завршни рад	да	да		да		не		
8. Број сати наставе	Теоријска настава (Теоријско оспособљавање)	1350	2286	936	2536	-1186	1490	-140
	Укупан број сати клиничког оспособљавања	1965	3155	1190	1724	241	2310	-345
	Укупан број сати наставе теоријског и клиничког оспособљавања	3315	5441	2126	4260	-945	3800	-485

Смјернице 2.2.7.

Високошколска установа обезбјеђује интердисциплинарност, мултидисциплинарност, те интернационализацију наставног плана и програма, путем склопљених споразума о билатералној сарадњи, јавног оглашавања путем веб сајта ВМШЗ, [центра за међународну](#)

[сарадњу](#). Разлози су у административним баријерама приступа високих школа [мрежама попут CEPUS-а](#).

Интеракција са професионалном праксом и реализација практичне наставе се одвија у [наставним базама](#), а обављање праксе дефинисано је [Правилником о провођењу клиничког оспособљавања](#).

Студенти се стимулишу да објављују истраживачке радове на симпозијуму доктора медицине, као на примјер [Трећи симпозијум доктора медицине](#) са међународним учешћем “Промоција знања - превенција болести”, који је одржан од 14. до 17. септембра 2023. године. На овом симпозијуму сви студенти који су запослени у Дому здравља Добој и Болници у Добоју били су учесници конференције, а поједини студенти су имали и лична излагања.

4.2. Наставни план и програм

Захтјев 2.3.

Наставни план и програм студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Смјернице за примјену захтјева 2.3:

2.3.1. Структура наставног плана и програма обухвата распоред предмета и модула по семестрима, фонд часова за извођење поједних облика наставе (активна настава) и ECTS бодове.

2.3.2. Један семестар се вреднује са најмање 30 ECTS бодова.

2.3.3. Опис предмета садржи назив, групу предмета, годину и семестар студија, број ECTS бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провјере знања и оцјењивања и друге податке.

2.3.4. Предмети се дијеле на сљедеће групе:

- основне, који представљају базу научне области којој припада студијски програм,
- стручне, који чине саму суштину квалификације,
- уско-стручне и стручно-апликативне, који представљају специјализовано проучавање неке уже стручне дисциплине или примјену стечених знања и вјештина у ужој области,
- комплементарне, који припадају другим областима, али су повезани са матичном облашћу и доприносе достизању исхода учења у матичној области и
- опште – који развијају тзв. „преносиве“ вјештине неопходне за остваривање исхода учења на нивоу студијског програма.
- умјетничке предмете који пружају знање и разумијевање умјетности, развој способности и вјештина неопходних за креативно укључивање у одабране области умјетности, као и развијање специфичних вјештина за умјетничку каријеру,
- теоријско-умјетнички предмети који пружају знања о суштини умјетности, стваралаштву и креативности, као коријенима из којих се развија разнолики свијет умјетности;

2.3.5. У структури студијског програма на првом циклусу академских студија, осим за поље умјетности, заступљене су сљедеће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- основни – око 35%,
- стручни – око 25%,
- уско-стручни и стручно-апликативни – око 30%,
- комплементарни – око 5% и
- општи – око 5%.

2.3.6. У структури студијског програма на првом циклусу струковних студија, осим за поље умјетности, заступљене су сљедеће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- основни – око 15%,
- стручне - око 40%,

- уско-стручни и стручно-апликативне – око 40% и
- комплементарни и општи – око 5%.

2.3.7. У структури студијског програма на другом циклусу академских студија, осим за поље умјетности, заступљене су слjedeће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- основни – око 30%,
- стручни, уско-стручни и стручно-апликативни – око 65% и
- комплементарни и општи – око 5%.

2.3.8. У структури студијског програма на другом циклусу струковних студија, осим за поље умјетности, заступљене су слjedeће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- основни – око 10%,
- стручни, уско-стручни и стручно-апликативне – око 85% и
- комплементарни и општи – око 5%.

2.3.9. У структури студијског програма на интегрисаним академским студијама, осим за поље умјетности, заступљене су слjedeће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- основни – око 35%,
- стручни – око 25% и
- уско-стручни и стручно-апликативни – око 30%,
- комплементарни – око 5% и
- општи – око 5%.

2.3.10. На студијским програмима гдје је мањи удио комплементарних предмета, тај проценат се сразмјерно повећава у корист стучних, уско-стручних или стручно-апликативних предмета.

2.3.11. Препоручује се да листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира.

2.3.12. Саставни дио наставног плана и програма студијског програма другог циклуса струковних студија је стручна пракса у трајању од најмање 70 радних сати по години која се реализује у привредним организацијама или јавним институцијама.

2.3.13. Наставним планом студија првог и другог циклуса утврђује се најмање 20, а највише 25 часова наставе седмично, односно најмање 600, а највише 750 часова годишње, од чега:

- на првом циклусу студија, од 600 часова 50% до 60% су предавања, а остало су вјежбе и други облици активне наставе.
- на другом циклусу студија који трају више од једне године, на првој години студија од 600 часова 50% до 60% су предавања, а остало су вјежбе и други облици активне наставе,
- на завршној години другог циклуса студија и интегрисаних студија, највише 50% је студијски истраживачки рад, односно примијењени истраживачки рад, а остало су предавања, вјежбе и други облици активне наставе.

Студијски програми за чију је међународну упоредивост неопходан већи број часова наставе могу имати и више од 25 часова наставе седмично.

2.3.14. На интегрисаним студијама студенти имају стручну праксу која се вреднује с најмање 3 ECTS бода на четвртој и петој години студија.

2.3.15. Саставни дио наставног плана и програма студијских програма за први и други циклус студија у области инжењерства и технологије је стручна пракса и практични рад који се вреднују с најмање 3 ECTS бода, а који се реализују у одговарајућим научноистраживачким установама, у организацијама за обављање иновационе активности, у организацијама за пружање инфраструктурне подршке иновационој дјелатности, у привредним друштвима и јавним установама.

2.3.16. У области пољопривредних наука, у подручју пољопривреде и шумарства, студенти током првог циклуса студија реализују теренску наставу и стручну праксу која се вреднује с

најмање 3 ECTS бода.

2.3.17. У последњој години првог и другог циклуса студија у природним, друштвеним и хуманистичким наукама студенти имају стручну праксу која се вреднује с најмање 3 ECTS бода.

2.3.18. Наставни план и програм студијског програма за академске студије из одговарајућих научних области у оквиру медицинских наука мора да садржи обавезне заједничке основе и могућности за специјалне студијске модуле, уколико је предвиђено да их наставни план и програм садржи. Специјални студијски модули треба да буду из предметâ непосредно везаних за медицину, било да су лабораторијски или клинички, биолошки или бихејвиорални, оријентисани на истраживања или дескриптивни. Наставни план и програм студијског програма треба да садржи најмање 10% изборних предмета.

2.3.19. У структури студијског програма на првом циклусу академских студија у пољу умјетности заступљене су сљедеће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- умјетничке и теоријско-умјетничке групе предмета - око 80%, при чему су умјетничке групе предмета заступљене са најмање 50%,
- остале групе предмета - око 20%.

2.3.20. У структури студијског програма на првом циклусу струковних студија у пољу умјетности заступљене су сљедеће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- умјетничке и теоријско-умјетничке групе предмета - око 50%,
- уско-стручни и стручно-апликативне групе предмета - око 30%,
- остале групе предмета - око 20%.

2.3.21. У структури студијског програма на другом циклусу академских студија у пољу умјетности заступљене су сљедеће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- умјетничке и теоријско-умјетничке групе предмета - око 70%, при чему су умјетничке групе предмета заступљене са најмање 50%,
- остале групе предмета - око 30 %.

2.3.22. У структури студијског програма на другом циклусу струковних студија у пољу умјетности заступљене су сљедеће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- умјетничке и теоријско-умјетничке групе предмета - око 45%,
- уско-стручне и стручно-апликативне групе предмета - око 45%,
- остале групе предмета - око 10%.

2.3.23. У структури студијског програма изборни предмети, у односу на укупан број ECTS бодова, заступљени су:

- на првом циклусу студија најмање 20%,
- на другом циклусу студија најмање 30%,
- на интегрисаним студијама најмање 25%.

2.3.24. Високошколске установе које реализују педагошке студијске програме морају обезбиједити педагошку праксу у II, III и IV години студија од минимум 80 радних сати годишње. На завршној години студија педагошка пракса је 180 сати и 6 ECTS бодова. Педагошка пракса се изводи у педагошким установама. За високошколске установе које у оквиру студијских програма немају педагошка образовања, а чији би свршени студенти требало да буду наставници стручних предмета у средњим школама, морају имати образовање из психолошких, педагошких и методичких дисциплина стечено на високошколској установи у току студија или након дипломирања, од најмање 30 ECTS бодова и 6 ECTS бодова праксе у педагошким установама.

2.3.25. Интегрисане академске студије медицине за стицање академског и стручног звања „доктор медицине“, трају 6 година или 5.500 часова теоријске и практичне наставе, самосталног рада студената и праксе у оквиру наставних база високошколске установе у складу са

Директивом 2005/36/ЕК Европског парламента и Савјета Европе од 7. септембра 2005. о признавању професионалних квалификација у дијелу који се односи на докторе медицине.

2.3.26. Оспособљавање за медицинску сестру опште његе, у складу са истом директивом, састоји се од најмање 4.600 сати теоријског и клиничког оспособљавања у пуној сатници током најмање три године стручног образовања или струковних студија, а које може бити исказано у одговарајућем броју ECTS бодова. Трајање теоријског оспособљавања представља најмање једну трећину, а трајање клиничког оспособљавања најмање једну половину минималног трајања оспособљавања. Сврха Директиве 93/16 Европског савјета је олакшање слободног кретања медицинских радника путем узајамног признавања примарних и специјалистичких квалификација држављана ЕЕА (европске економске регије).

Смјернице 2.3.1.

Структура наставног плана и програма обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова за извођење појединих облика наставе (активна настава) и ECTS бодове.

ГОДИНА СТУДИЈА	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОБАВЕЗНИ/ИЗБОРНИ Сви предмети су једносеместрални	
I ГОДИНА I + II СЕМЕСТАР	ОБАВЕЗНИ 6 + 6	ИЗБОРНИ 2
II ГОДИНА III + IV СЕМЕСТАР	ОБАВЕЗНИ 5 + 5	ИЗБОРНИ 2
III ГОДИНА V + VI СЕМЕСТАР	ОБАВЕЗНИ 6 + 4	ИЗБОРНИ 2
IV ГОДИНА VII + VIII СЕМЕСТАР	ОБАВЕЗНИ 5 + 4	ИЗБОРНИ 2

- Од понуђена два изборна предмета студенти бирају један.

Комплетна структура наставног плана и програма, са распоредом наставе по семестрима обрађена је у документу СП Здравствена њега 240 ECTS. Овај документ има 5 шихтова:

1. [СП здравствена њега –структура предмета;](#)
2. [Списак предмета по семестрима, изборни предмети;](#)
3. [Поређење СП са другим ВШУ;](#)
4. [Матрица исхода учења и](#)
5. [Веба групе предмета са ECTS кредитима.](#)

Специфичности, као што су заједничка настава са другим СП које изводи ВМШЗ, приказане су у документу [Заједничка настава](#).

Изворна структура наставног плана и програма СП Здравствене његе 240 ECTS (са силабусима) приказана је у [Елаборату о оснивању СП](#), а посебан сепарат за наставни план и програм [Студијског програма здравствена њега 240 ECTS бодова](#).

У структури студијског програма на првом циклусу академских студија, заступљене су сљедеће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- општи – око 5%
- основни – око 35%,
- стручни – око 25%,
- уско-стручни и стручно-апликативни – око 30%,
- комплементарни – око 5%.

[Структура предмета](#) је обрађена у ехцел документ НП Здравствена њега 240 ECTS.

	СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА										Бр. пред.	ЕСТ S
	ОП		ОСН		СТР		УСТР		КОМП			
	Бр. пред.	ЕСТ S	Бр. пред.	ЕСТ S	Бр. пред.	ЕСТ S	Бр. пред.	ЕСТ S	Бр. пред.	ЕСТ S		
Број	3	12	9	83	8	67	14	78	0	0	34	240
%	9	5	26	35	23	28	40	33	0	0	65	100
Стандард	ОП=5%		ОСН=35%		СТР=25%		УСТР=30		КОМП=5%			

Смјернице 2.3.2.

Један семестар се вреднује са 60 ECTS бодова.

Смјернице 2.3.3.

Смјерница 2.3.3: Опис предмета садржи назив, групу предмета, годину и семестар студија, број ECTS бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провјере знања и оцјењивања и друге податке. Детаљније у [НПиП здравствена њега 240 ECTS](#). У датом документу, који је дио елабората о оснивању, дати су сви силабуси који описују све предмете Здравствене њега 240 ECTS.

Смјернице 2.3.4.

Групе предмета које су заступљене у оквиру студијског програма:

1. основне, који представљају базу научне области којој припада студијски програм,
2. стручне, који чине саму суштину квалификације,
3. уско-стручне и стручно-апликативне, који представљају специјализовано проучавање неке уже стручне дисциплине или примјену стечених знања и вјештина у ужој области,
4. комплементарне, који припадају другим областима, али су повезани са матичном облашћу и доприносе достизању исхода учења у матичној области и
5. опште – који развијају тзв. „преносиве“ вјештине неопходне за остваривање исхода учења на нивоу студијског програма.

Смјернице 2.3.5.

У структури студијског програма на првом циклусу академских студија, осим за поље умјетности, заступљене су следеће групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова:

- основни – око 35%,
- стручни – око 25%,
- уско-стручни и стручно-апликативни – око 30%,
- комплементарни – око 5% и општи – око 5%.

За СП Здравствене њега 240 ECTS приказан је број предмета и ECTS бодова по групама у следећој табели:

	СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА ЗА СП ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА 240 ЕЦТС										Бр. пред.	ECTS
	ОП		ОСН		СТР		УСТР		КОМП			
	Бр. пред.	ECTS	Бр. пред.	ECTS	Бр. пред.	ECTS	Бр. пред.	ECTS	Бр. пред.	ECTS		
Број	3	12	9	83	8	67	14	78	0	0	34	240
%	9	5	26	35	23	30	40	30	0	0	65	100
Стандард	ОП=5%		ОСН=35%		СТР=25%		УСТР=30		КОМП=5%			

СП Здравствена њега 240 ECTS задовољава услове стандарда по питању структуре броја ECTS бодова групе предмета у односу на укупан број ECTS бодова СП.

Смјернице 2.3.6.

СП Здравствена њега 240 ECTS припада академским студијама.

Смјернице 2.3.7.

СП Здравствена 240 ECTS припада првом циклусу студија.

Смјернице 2.3.8.

Смјерница се односи на други циклус.

Смјернице 2.3.9.

Смјерница се односи на интегрисане студије.

Смјернице 2.3.10.

На студијским програмима гдје је мањи удио комплементарних предмета, тај проценат се сразмјерно повећава у корист стучних, уско-стручних или стручно-апликативних предмета, претходна табела.

Смјернице 2.3.11.

Листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира. Анализа је извршена у **НП Здравствена њега 240 ECTS, шихт 2.Списак изборних предмета**

Изборни предмети		Semestar	Časovi aktivne nastava				ECTS
			T	V	M	P	
Zdravstvena njega osoba sa posebnim potrebama	I ₁	II	1	1			2
Zdravstvena pedagogija	I ₂						
Medicinska etika	I ₁	IV	2	0			1
Sportska medicina	I ₂						
Socijalno pravo i zaštita	I ₁	VI	2	0			4
Marketing u zdravstvu	I ₂						
Zdravstvena njega u traumatologiji	I ₁	VIII	2	0			4
Imunologija	I ₂						

Смјернице 2.3.12.

ВМШЗ нема студијске програме другог циклуса

Смјернице 2.3.13. Седмични фонд сати се креће од 20 до 25 часова наставе, а укупно за годину дана 3315 часова. Предавања носе 1350 часова, кабинетске вјежбе 945 часова, пракса 1020 часова, самосталан рад студената 3385, што укупно износи 7200 часова.

Омјери у %:

- Предавања : вјежбе = 59:41
- Предавања: клиничко оспособљавање = 41:59 (случај када се кабинетске вјежбе припоје клиничком оспособљавању)

Детаљна анализа карактеристика НП на СП здравствене њега 240 ECTS, као што су:

- Укупан бр. предмета 45
- Сати: Теор. оспос. + Клиничко осп.
- Сати: Теорија П + (Каб. Вјежбе - КБВ, + Клиничке вјежбе - КЛВ + Клиничка
- Излазни профили
- Врста студија
- Укупна структура теоријског + клиничко оспособљавање и самостални

пракса - КП)

рад студената

- Број и проценат изборних предмета

- Вриједност 1 ECTS

- Број и проценат ECTS кредита за изборне предмете и дипломски рад

- Начин студирања

- Структура предмета у СП:

1. Општи (ОП)

2. Основни (ОСН)

3. Стручни (СТР)

4. Ускостручни (УСТР)

5. Комплементарни (КОМ)

6. Област образовања, поље и дисциплина образовања (приказана је у доњој табели а опширније са детаљима у документу: [НП Здравствена њега 240 ECTS, шихт број1](#))

Година студија		Теоријско оспособљавање				Клиничко оспособљавање			Самосталн рад ст.	Укупно сати у години	Број ECTS
		П	КБВ	С	Ук.	КЛВ	КП	Ук. Час.			
1. (13 ПРЕДМЕТА)		375	255	0	630	0	240	240	930	1800	60
2. (11 ПРЕДМЕТА)		330	255	0	585	0	240	240	975	1800	60
3. (11 ПРЕДМЕТА)		330	255	0	585	0	240	240	975	1800	60
4. (10 ПРЕДМЕТА СА ДИПЛ.)		315	180	0	495	0	300	300	1005	1800	60
Σ (Укупно 45 предмета)		1350	945	0	2295	0	1020	1020	3885	7200	240
Теор. оспос. + Клиничко осп.	Часови	2295				1020			3315	Према наставном плану	
	%	69				31			100		
Теорија - П + (Каб. Вјежбе - КБВ, +Клиничке вјежбе - КЛВ + Клиничка пракса - КП)	Часови	1350	1965				3315			Кабинетске вјежбе КБВ се укључују у клиничко оспособљавање	
	%	41	59				100				
Укупна структура теоријског + клиничко оспособљавање и самосталног рада студената	Часови	3315				3885			7200	240	
	%	46				54			100		
Број изборних предмета	4 изборна предмета (што износи 8,9% од укупног броја предмета- стандард 10%)										
Број ECTS кредита за Изборне предмете и дипломски рад	14 ECTS (4 ПРЕДМЕТА)+10 ECTS (ДИПЛОМСКИ РАД) = 24 ECTS (што износи 10 % од укупног броја ECTS кредита - стандард 20%)										
Излазни профили	1. Дипломирани медиционар здравствене њега 240 ECTS										
Врста студија	Академске (4 године)										
Вриједност 1 ECTS	30 Часова										
Начин студирања	Редовни, ванредни										
Структура СП:	Стандард										
1. Општи (ОП)	5				7						
2. Основни (ОСН)	35				35						
3. Стручни (СТР)	25				25						
4. Ускостручни (УСТР)	30				33						
5. Комплементарни (КОМ)	5				/						
Област образовања	Здравље и заштита здравља (7)										
Поље образовања	Здравље (71)										
Дисциплина образовања	Здравствена њега (717)										

Смјернице 2.3.14.

ВМШЗ нема интегрисане СП.

Студенти на интегрисаним студијским програмима имају стручну праксу која се вреднује са најмање 3 ECTS бода на четвртој и петој години студија.

Смјернице 2.3.15. до 2.3.17. се односе на здравствене науке

Смјернице 2.3.18.

Студијски програм здравствене њега 240 ECTS не посједује модуле.

Смјернице 2.3.23.

- У структури СП број изборних предмета у току студија је 4, што износи **8,9%** од укупног броја предмета - стандард је 10% (детаљније у [табели: Карактеристике СП](#))
- У структури предмета СП Здравствене њега 240 ECTS број ECTS бодова за изборне предмете

износи 24: (14 ECTS за 4 предмета +10 ECTS за дипломски рад = 24 ECTS, што износи **10%** од укупног броја ECTS кредита - стандард је 20%)

НАПОМЕНА:

Број изборних предмета и припадајући број ECTS бодова **не задовољава стандард**. Стога је проведена модернизација СП Здравствене његе, гдје је ова неусаглашеност исправљена. Модернизација је извршена на академским СП: СП Здравствене његе 240 ECTS и СП Физиотерапије и радне терапије 240 ECTS, [Елаборат о модернизацији академских студија](#).

Укупан број изборних предмета=8; Процент изборних предмета $8/51=16\%$

Укупан процент изборне наставе у модернизованом СП здравствене његе:

Укупан број ECTS кредита изборне наставе на СП = 47; Процент изборне наставе = $47/240 \cdot 100 \sim 20\%$.

Остале карактеристике модернизованог СП приказане су у следећој табели:

КАРАКТЕРИСТИКЕ СП ЗДРАВСТВЕНЕ ЊЕГЕ -240 ECTS											
СП ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА 240 ECTS: Општа здравствена њега		Теоријско оспособљавање				Клиничко оспособљавање			Само-стабил рад ст.	Укупно сати у години	Број ECTS
Карактеристика	Јед. мј.	П	КБВ	С	Ук. Часова наставе	КЛВ	КП	Ук. Час			
1. год. (15 предмета)	час	375	240	60	675	0	450	450	675	1800	60
2. год. (13 предмета)		300	240	120	660	30	525	555	585	1800	60
3. год. (12 предмета)		330	225	120	675	0	570	570	555	1800	60
4. год. (11 предмета)		315	180	90	585	15	450	465	750	1800	60
Σ (Укупно 51 предмета)		1320	885	390	2595	45	1995	2040	2565	7200	240
Теор. оспос. + Клиничко осп.	Часови	2595				2040				4635	
	%	56				44					
Укупно теоријско и клиничко оспособљавање	Часова	2025				2610				4635	
	%	44				56					
Укупно теоријско и клиничко оспособљавање	Часови	4635							2565	7200	240
	%	64							36		
Бр. ECTS за изборне предмете	47					20%					
Број изборних предмета	8					16%					
Изазиви профили	Дипломирани медицинар здравствене његе 240 ECTS										
Врста студија	У додатку дипломи се наводе компетенције Академске студије (4 године)										
Вриједност 1 ECTS	30 Часова										
Начин студирања	Реловни, вицелни										
Структура СП:	СТАНДАРД, %/					Структура у СП / %/					
1. Општи (ОП) - 5%	5					5					
2. Основни (ОСН) 35%	35					35					
3. Стручни (СТР) - 25%	25					25					
4. Ускостручни (УСТР) - 30%	30					30					
5. Комплементарни (КОМ) - 5%	5					4					
Област образовања	Здравље и заштита здравља (7)										
Поље образовања	Здравље (71)										
Дисциплина образовања	Здравствена њега (717)										

Смјернице 2.3.24.

Не односи се на здравствене науке

Смјернице 2.3.25.

Не односи се на здравствене науке

Смјернице 2.3.26.

Оспособљавање за медицинску сестру опште здравствене његе дефинише се са [Директивом 2005/36 ЕК](#) и [Директивом 2013/55 ЕУ](#).

[Директивом 2005/36 ЕК Европског парламента и Савјета Европе](#), (одјелак 3, члан 31, страна 31) дефинише да се оспособљавање за медицинску сестру опште здравствене његе састоји од најмање 4.600 сати теоријског и клиничког оспособљавања у пуној сатници током најмање три године стручног образовања или струковних студија, при чему трајање теоретског

оспособљавања представља најмање једну трећину, а трајање клиничког оспособљавања најмање једну половину минималног трајања образовања.

Укупан број часова оспособљавања на СП здравствене њега је 3315 и мањи је од часова који се наводи у директиви (4600 сати).

Наведена неусаглашеност је исправљена у већ наведеном Елаборату Модернизације овог СП, ([Елаборат о модернизацији академских студијских програма](#) – СП Здравствена њега 240 ECTS)

Оспособљавање студента се **може изразити ECTS** кредитима, тако што је 1 ECTS = 30 часова оспособљавања.

Студијски програм Здравствене њега 240 ECTS има 1350 часова предавања, вјежби 945 и стручне праксе 1020 часова, што износи 3315 часова.

Овај однос је побољшан [Елаборат о модернизацији академских студијских програма](#) за СП Здравствене њега 240 ECTS.

4.3. Компетенције дипломираних студената

Захтјев 2.4.

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и умјетничке дјелатности. Опис квалификације која произилази из студијског програма мора одговарати одређеном нивоу Европског оквира квалификација и бити повезан са стандардима квалификација.

Смјернице за примјену захтјева 2.4:

2.4.1. Савладавањем студијског програма студент стиче сљедеће опште способности:

- анализе, синтезе и предвиђања рјешења и посљедица;
- овладавања методима, поступцима и процесима истраживања;
- развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа;
- примјене знања у пракси;
- развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем;
- професионалне етичности.

2.4.2. Савладавањем СП студент стиче сљедеће предметно-специфичне способности:

- темељно познавање и разумијевање дисциплине одговарајуће струке;
- рјешавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака;
- повезивања основних знања из различитих области и њихове примјене;
- праћења и примјене нових достигнућа у струци;
- развоја вјештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;
- употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја.

2.4.3. На нивоу студијског програма потребно је израдити матрицу исхода учења која омогућава увид у међусобну усклађеност исхода учења на нивоу студијског програма и на нивоу свих предмета који се изучавају током студија на начин да исходи учења сваког предмета морају придоносити исходима учења на нивоу циклуса студија, те да сви исходи учења на нивоу циклуса морају бити остварени кроз различите предмете. Компетенције студената и исходи учења морају бити логички повезани на начин да су исходи учења изјаве о томе које би компетенције студент требао стећи након успјешно завршеног процеса студирања, с тим што стечене компетенције могу и превазилазити исходе учења. Исходи учења морају бити логички

повезани са ECTS бодовима гдје исходи учења представљају садржај, а ECTS бодови количину радних сати неопходних за савладавање наставних садржаја. У контексту повезивања исхода учења и ECTS бодова потребно је узети у обзир расположиво вријеме које студент мора посветити обавезама у оквиру датог предмета и могућности студента да постигне планиране исходе у том времену.

2.4.4. Препоручује се да исходи учења буду дефинисани у складу са неком од постојећих методологија користећи различите хијерархијске нивое учења (чињенично знање, разумијевање, примјену, анализу/синтезу, вредновање и креирање).

2.4.5. Приликом формулисања стручних, академских и научних назива који се стичу завршетком интердисциплинарних и мултидисциплинарних студијских програма, користи се комбинација цјелине или дијелова двије најважније области које чине дати интердисциплинарни, односно мултидисциплинарни студијски програм. Двије најважније области и њихов редослијед у називу утврђују се:

- на основу релативне величине наставног градива датих области
- на основу броја ECTS бодова које дате области имају у студијском програму.

У додатку дипломи високошколска установа, по потреби, може интердисциплинарним и мултидисциплинарним стручним, академским и научним називима да дода – послуже повлаке - и додатно одређење датог назива.

Смјернице 2.4.1.

Опште и предмет-специфичне способности обрађене су у елаборату о оснивању СП.

Савладавањем студијског програма студент стиче сљедеће опште способности:

- анализе, синтезе и предвиђања рјешења и последица;
- овладавања методима, поступцима и процесима истраживања;
- развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа;
- примјене знања у пракси;
- развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем;
- професионалне етичности.

Смјернице 2.4.2.

Савладавањем студијског програма студент стиче сљедеће предметно-специфичне способности:

- темељно познавање и разумијевање дисциплине одговарајуће струке;
- рјешавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака;
- повезивања основних знања из различитих области и њихове примјене;
- праћења и примјене нових достигнућа у струци;
- развоја вјештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;
- употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја.

Наставни програм предмета има своје предметне компетенције и способности (Бокмаркмарк:

СИЛАБУСИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА)

Смјернице 2.4.3.

На нивоу студијског програма постоји матрица исхода учења, шихт 4, која омогућава увид у међусобну усклађеност исхода учења на нивоу студијског програма и на нивоу свих предмета који се изучавају током студија на начин да исходи учења сваког предмета морају придоносити исходима учења на нивоу циклуса студија. Исходи учења на нивоу циклуса морају бити

остварени кроз различите предмете. Компетенције студената и исходи учења морају бити логички повезани на начин да су исходи учења, у ствари, изјаве о томе које би компетенције студент требао стећи након успјешно завршеног процеса студирања, с тим што стечене компетенције могу и превазилазити исходе учења.

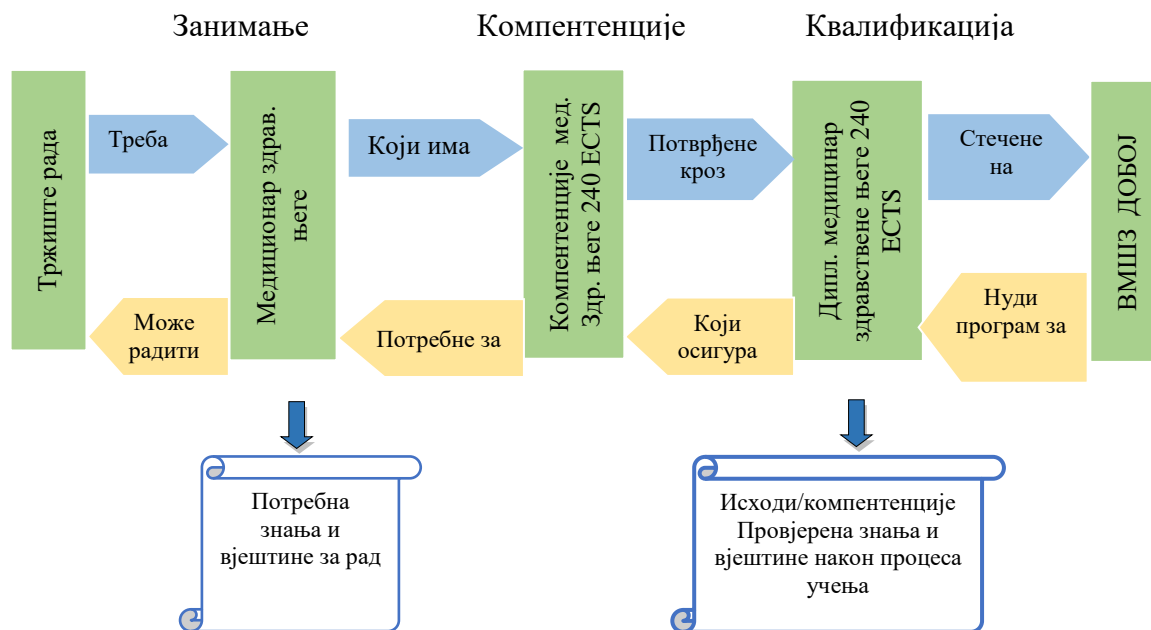
Исходи учења су **компетенције** које је студент стекао учењем и доказао након поступка учења. Компетенције означавају скуп знања и вјештина те припадајућу самосталност и одговорност. Оне се приказују кроз знања, примјену тих знања те њихову постигнуту примјену. Самосталност и одговорност, означавају постигнуту примјену конкретних знања и вјештина, у складу с даним стандардима.

Исходи учења су логички повезани са ECTS бодовима, гдје исходи учења представљају садржај, а ECTS бодови количину радних сати неопходних за савладавање наставних садржаја. У контексту повезивања исхода учења и ECTS бодова узима се у обзир расположиво вријеме које студент мора посветити обавезама у оквиру датог предмета и могућности студента да постигне планиране исходе у том времену. Бодови се додјељују студенту када постигне одређене (дефинисане) исходе учења.

Стандардом квалификација се осигурава стицање компетенција које су битне за стандард занимања. Нпр. стандард квалификације медицинара здравствене његе је осигурати стицање компетенција стандарда занимања дипломираног медицинара здравствене његе 240 ECTS.

Како се то постиже? Повезивањем скупова компетенција из стандарда занимања са скуповима исхода учења у стандарду квалификације. Стандард квалификације исходе учења групише у логичке цјелине које се зову скупови исхода учења. Постоје обавезни скупови исхода учења (обавезни предмети) и изборни скупови исхода учења (изборни предмети).

Компетенције студената налазе се између стандарда занимања и стандарда квалификација, а занимање, компетенције и квалификације између тржишта рада и ВМШЗ, како је илустративно приказано на слици.

Веза између предмета и одговарајућег исхода учења приказани су у већ поменутом елаборату модернизације. Матрице исхода учења приказују који предмети дају допринос појединачном исходу учења студијског програма.

Смјернице 2.4.4.

Исходи учења дефинишу се Даблинским дескрипторима и Bloomovom таксономијом. Приликом израде исхода учења кориштена је опширна литература приказана у [Екстерним документима квалитета](#) система квалитета.

При планирању и одређивању исхода учења помажу нам таксономије образовних циљева. Таксономије су концептуалне шеме које нам омогућавају распоређивање и систематизацију догађаја с обзиром на одређени принцип класификације. Најчешће кориштена таксономија знања (образовних циљева) јест Бломова таксономија из давне 1956. године, односно њена ревизија.

У почетној је верзији таксономија била оријентисана само на когнитивно подручје, али су касније додани афективно (нивоу усвојености друштвено вриједних ставова и увјерења у властити вриједносни систем) и психомоторичко подручје (подручје вјештина и умијећа), при чему се данас сва три подручја знања сматрају једнако вриједнима.

Дескриптори циклуса/nivoa (engl. *Cycle/Level descriptors*) су генеричке (опште) тврдње о широким исходима на крају сваког циклуса. Дobar примјер општих дескриптора за поједине нивое (циклус) су тзв. Даблински дескриптори које је развила група експерата у оквиру Здружене иницијативе за квалитету (*Joint Quality Initiative*). Ти су дескриптори заједно са ECTS-ом послужили као исходиште за Квалификациони оквир у Еуропском простору високог образовања (Tuning појмовник).

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 2:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 2: Креирање и усвајање студијских програма (2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 2:

- Активирати рад центра ВМШЗ за развој каријере, усмјеравати студенте да користе услуге центра
- Успоставити фондове сати теорије и праксе према директиви ЕУ 55/2013
- Потребно је да се Наставни планови - силабуси континуирано модернизују.
- Успоставити тим за израду каталога сестринских компетенција и вјештина.
- Вршити едукацију сестара кроз докторске студије на другим ВШУ.
- Отпочети са изработом и радом програма континуиране едукације.
- Отпочети са радом на кратким студијским програмима.

5. Учење, подучавање и вредновање усмјерени на студента

Стандард 3

Овај стандард усклађен је са критеријумом 3. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.3 Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ESG)

Високошколска установа подстиче и обезбјеђује учење, подучавање и вредновање усмјерено на студента.

Смјернице за примјену Стандарда 3:

3.1. На студијском програму примјењују се савремене стратегије активног учења и подучавања које у фокус процеса образовања стављају студента.

- 3.2. Реализација наставних садржаја је интерактивна, подстицајна и сврсисходна.
- 3.3. На студијском програму користе се методе активног подучавања (дијалогска, истраживачка, симулације, анализа садржаја, пројекти, учење кроз рјешавање проблема, игра, студије случаја итд.). Подстичу се наставници да прилагођавају методе рада потребама студената.
- 3.4. Планирани исходи учења на нивоу студијског програма и на нивоу предмета усклађени су са методама подучавања и методама вредновања остварености исхода учења.
- 3.5. Наставно и ненаставно особље подстиче мотивисаност студената за активну улогу у властитом процесу учења. Од студента се очекује укљученост, ангажованост и одговорност у стицању знања и вјештина неопходних за успјешно савладавање студија.
- 3.6. У оквиру савладавања студијског програма, поред чињеничног, концептуалног и процедуралног знања, посебно се подстиче стицање метакогнитивног знања код студената с циљем спремности за успјешно цјеложивотно учење у савременом друштву.
- 3.7. Академско особље које изводи наставу на студијском програму је претходно припремљено и мотивисано за ту активност, те узима у обзир резултате анкета евалуације квалитета учења и подучавања од стране студената.
- 3.8. Академско особље мотивише и укључује студенте на преузимање активне улоге у истраживачком, научно-истраживачком и наставно-образовном процесу на студијском програму уз одговарајуће усмјеравање, консултације и подршку.
- 3.9. Студенти се оцјењују кроз јавно доступне процедуре за праведно, транспарентно и досљедно оцјењивање, као и кроз различите облике провјере знања и вјештина у складу са специфичностима и постављеним циљевима студијског програма.
- 3.10. Процедуре оцјењивања регулишу организацију тестова и испита, критеријуме и методе оцјењивања од стране испитивача и комисије, транспарентност оцјењивања и могућност жалби студената на оцјењивање.
- 3.11. Високошколска установа има процедуру која дефинише поступак израде, структуру и вредновање завршног рада студената одређеног циклуса студија, као и права обавезе студента и ментора и услове за менторство, узимајући у обзир специфичности студијског програма.
- 3.12. Представници студената су укључени у рад тијела високошколске установе чија је надлежност управљање и доношење одређених одлука о студијским програмима.
- 3.13. Високошколска установа има успостављен механизам и процедуре за подршку студентима за савјетовање о будућем развоју каријере.
- 3.14. На студијском програму у области природних и пољопривредних наука настава је организована тако да у групи за предавања на првом циклусу студија има до 50 студената, у групи за вјежбе до 15 студената и у групи за лабораторијске вјежбе до 10 студената, са толеранцијом од 10%. У групи за предавања на другом циклусу студија има до 25 студената, у групи за вјежбе до 15 студената и у групи за лабораторијске вјежбе до 10 студената, са толеранцијом од 10%.
- 3.15. За квалитетно извођење студијских програма у областима друштвених и хуманистичких наука потребно је испунити нормативе у погледу броја студената по наставним групама, тако да је:
- величина групе за предавања на првом циклусу студија за општеобразовне и теоријско-методолошке предмете до 100 студената са толеранцијом од 10%, а за научно-стручне и стручно-апликативне до 80 студената са толеранцијом од 10%;
 - величина групе за вјежбе на првом циклусу студија за општеобразовне и теоријско-методолошке предмете до 50 студената са толеранцијом од 10%, а за научно-стручне, стручне и стручно-апликативне до 30 студената са толеранцијом од 10 %;
 - величина групе за предавања на другом циклусу студија до 50 студената са толеранцијом од 10%;

- величина групе за вјежбе на другом циклусу студија до 20 студената са толеранцијом од 10%.

3.16. За квалитетно извођење студијских програма на првом циклусу академских студија у области инжењерства и технологије потребно је да високошколска установа испуни нормативе у погледу броја студената по наставним групама. За први циклус студија величина групе за предавања је до 50 студената, групе за вјежбе до 15 студената и групе за лабораторијске вјежбе до 10 студената, све са толеранцијом од 10%. За квалитетно извођење студијских програма на другом циклусу студија величина групе за предавање је до 32 студента, групе за вјежбе до 16 студената и групе за лабораторијске вјежбе до 8 студената, све са толеранцијом од 10%.

3.17. Максималан број студената у групи за теоријску наставу на студијским програмима из медицинских и здравствених наука је 50, са толеранцијом од 10%. Максималан број студената у групи за вјежбе и практичну наставу на претклиничким предметима је 15, а на клиничким 7.

3.18. Настава на студијским програмима у пољу умјетности се изводи као: индивидуална, групна и колективна. Организација наставе базира се на сва три начина извођења наставе, у зависности од врсте и природе предмета. Величина групе код групне наставе, у зависности од врсте и природе предмета, јесте од 2 до 15 студената. Колективна настава организује се за групу до 100 студената.

Смјернице 3.1.

Активно подучавање подразумијева примјену наставних стратегија и метода током којих су студенти, као активни судионици наставног процеса, у потпуности укључени у процес учења. Студент током активног учења има партиципативну улогу. Активним подучавањем жели се постићи виши степен њихове самосталности, примјена различитих мисаоних стратегија и развој специфичних когнитивних вјештина које омогућавају уочавање битних информација и повезивање с постојећим спознајама.

Наставне методе су начини помоћу којих наставници и студенти сарађују у наставном процесу, те кроз које студенти стичу нова знања и развијају компетенције. Познате су 3 групе: практичне, визуалне и вербалне методе. Активне методе поучавања укључују: разговор, истраживање, учење рјешавањем проблема, методе учења помоћу симулације и видео записа, игре, анализу садржаја и анализу случаја.

У наставном процесу је најзаступљенија **дијалoшка метода** (разговор/предавања), јер је усмјерена и мотивирајућа за студенте. **Метода истраживања** заступљена је у лабораторијским вјежбама, а посебно у дипломском раду студента. Ова метода укључује самостално тражење чињеница, проналажење релевантних веза и односа између заданих података, реорганизацију података, редефинисање и самостално извођење нових (неочекиваних) резултата. Метода **учења рјешавањем проблема** постаје растући тренд у ВМШЗ, јер се из области здравства, на свим стручним и ускостручним предметима, студентима постављају проблеми који могу ријешити на креативан начин користећи неке спознаје из дијалoшких метода, лабораторијских вјежби и стручне праксе. **Методe учења помоћу симулације и видео записа** су заступљене у наставном процесу, посебно приказивање видеозаписа. Видеозаписима се студентима демонстрирају студије случаја посебно на клиничким предметима. **Методe анализе садржаја** су такође саставни дио поучавања студената. Наставници у својим предавањима изводе резиме сваког поглавља у наставном предмету, јер се тиме изврше истицања циљева само наставне тематске области. **Методe студије случаја** су честе и наставници користе у предавању као примјере добре праксе из властитог искуства. Такође, студија случаја се изводи и у дипломским радовима.

Смјернице 3.2.

Наставници користе различите методе поучавања, као стратегије образовања студената.

Стратегија садржи комбинацију наставних метода и поступака које подстичу активно учествовање студената и омогућавају да студент управља властитим процесом учења, ради постизања образовних циљева.

Смјернице 3.3.

Наставници се кроз дијалог подстичу да бирају стратегије са прилагођеним метода рада за потребе студената.

Смјернице 3.4.

Планирани исходи учења на нивоу студијског програма ([матрица исхода учења, шихт 4](#)) и на нивоу предмета ([силабуси](#)) усклађени су са методама подучавања и методама вредновања остварености исхода учења.

У модернизованом СП Здравствене његе 240 ECTS извршено је осавремењавање силабуса.

Смјернице 3.5.

Наставно и ненаставно особље подстиче мотивисаност студената за активну улогу у властитом процесу учења. Од студента се очекује укљученост, ангажованост и одговорност у стицању знања и вјештина неопходних за успјешно савладавање студија.

Студентима је на располагању учионички простор за учење и рачунарска сала, опремљена рачунарима и сталном интернет везом. Наставници имају термине за консултације са студентима. Прати се настава и врши евиденција присутних студената.

Смјернице 3.6.

У оквиру савладавања студијског програма, наставници подстичу стицање метакогнитивног знања код студената с циљем спремности за успјешно цјеложивотно учење у савременом друштву.

Метакогнитивно знање је појам који се односи на знање о томе како се најбоље учи и на свјесну контролу учења. Такве способности се желе развити код студената. Познато је да метакогнитивно знање има три поткатегорије:

- Познавање општих метода учења, мишљења и рјешавања проблема (стратешко знање);
- Познавање услова под којима се те методе могу користити те познавање домета унутар којег је одређена метода ефикасна;
- Познавање самог себе односно својих могућности (самоспознаја).

На основу наведеног, студентима се кроз предавања указују опште методе учења, сврстане у три групе: 1. методе учења напамет; 2. методе елаборације и 3. организацијске методе учења. Студентима се сугерише да се користе методом елаборације и организацијском методом, која укључује различите облике подвлачења важнијих дијелова текста, извлачења основних појмова и прављења забиљешки гдје студент ствара везе између елемената садржаја. Ова метода елаборације и организацијске методе обично резултирају бољим разумијевањем и запамћивањем од учења напамет.

Ово су основна знања о начину стицања сазнања и да је овај процес непрекидан. ВМШЗ је извршила унутрашњу реорганизацију у циљу стварања услова за подстицај и мотивисаност студената за активну улогу у властитом процесу учења. Интерес за даљим проширивањем знања остварује се преко [Центра за цјеложивотно учење](#), односно центра за цјеложивотно учење. Континуирана едукација подразумијева стручно и научно усавршавање здравствених радника, са циљем праћења научних достигнућа из области здравствених наука; стицања нових знања и вјештина и унапређења професионалних компетенција и организовање других едукационих активности у вези са развојем здравствених наука и интереса Високе медицинске школе

здравства.

[Центар за цјеложивотно учење](#), као подорганизациона јединица Високе медицинске школе здравства обезбјеђује стручне и техничке услове за реализацију програма континуиране едукације кроз организацију конгреса, симпозијума, курсева и других облика стручних састанака, којима су обухваћени различити облици преношења знања и искустава, као што су предавања, семинари, практичне вјежбе, рад у малим групама и др. Континуирана едукација обухвата облике усавршавања који нису у домену организованих видова основних или мастер студија из ових области.

Основни циљеви Центра су:

- Промоција цјеложивотног учења одраслих грађана чиме се доприноси њиховом бољем запослењу и партиципацији у заједници;
- Унапређење личних, друштвених и професионалних компетенција потребних за рад;
- Промоција савремених знања у пракси;
- Промоција високих стандарда квалитета у пракси;
- Сарадња са стручњацима различитих профила у пракси;
- Оснаживање професионалних компетенција практичара.

Такође, рад у центру дефинише се [Правилником о цјеложивотном учењу](#). Правилником о цјеложивотном учењу утврђује се врста, вријеме, услови и начин предлагања, организовања и вредновања програма цјеложивотног учења на ВМШЗ.

[Смјернице 3.7.](#)

Академско особље које изводи наставу на студијском програму је претходно припремљено и мотивисано за ту активност, те узима у обзир резултате анкета евалуације квалитета учења и подучавања од стране студената. Сваки наставник има припремљена предавања, која се на часу презентују дискусијом, а претежно преко *Power point*. Све презентације су доступне, било преузимањем на часу или постављањем на сајт ВМШЗ.

Наставници коригују своја предавања на основу примједби студената из [Анкета](#), које се проводе за зимски и љетни семестар.

[Смјернице 3.8.](#)

Академско особље мотивише и укључује студенте на преузимање активне улоге у истраживачком, научно-истраживачком и наставно-образовном процесу на студијском програму уз одговарајуће усмјеравање, консултације и подршку. Студенти истраживање проводе приликом израде дипломског рада и приликом припреме за објављивање радова. Студенти се стимулишу да објављују истраживачке радове на симпозијуму доктора медицине ([Трећи симпозијум доктора медицине](#) са међународним учешћем “Промоција знања - превенција болести”, који је одржана од 14. до 17. септембра 2023. године).

[Смјернице 3.9.](#)

[Правилником о студирању](#) на првом циклусу струковних и академских студија ВМШЗ уређују се правила студирања за редовне и ванредне студенте, укључујући испите и методе оцјењивања. У поглављу четири овог правилника ([ВРЕДНОВАЊЕ РАДА СТУДЕНАТА](#)) регулисано је вредновање студената (члан 22 до 36), полагање и оцјењивање испита за студенте са посебним потребама (члан 26).

Испити се одржавају у редовним испитним роковима. Редовни термини испита су: јануарско-

фебруарски, априлски, јунско-јулски, септембарски и октобарски (члан 56. Статута ВМШЗ). Редовни испитни рокови трају четири недјеље, и то у вријеме када нема наставе, односно по завршетку наставе у зимском и љетњем семестру и током септембра текуће академске године.

Пријава испита за сада је у „папирној“ форми односно студенти ручно попуњавају образац, а у току је увођење информационог система КЕДИС који ће омогућити електронску пријаву. Испити могу бити: писмени, усмени, писмени и усмени и континуирана провјера знања у току семестра (парцијални испити, тестови, програми, контрола итд домаћи задатак...). Начин полагања испита дефинисан је наставним програмом за сваки појединачни предмет (силабус). Полагање из истог предмета може највише три пута, с тим да се четврти пут испит полаже пред комисијом. У циљу повећања ефикасности студирања студенти могу дјелимично или у потпуности положити испит кроз парцијалне испите, контролни и домаћи.

На почетку школске године за сваки предмет утврђују се испитни рокови за цијелу школску годину. Студенти се упознају са начином полагања испита и литературом на првом часу сваког предмета који слуша. У оцјени за сваког студента на нивоу предмета дефинисани су јединственом формом наставног програма - [силабуса](#). Будући информациони систем је, између осталог, развио софтвер који обезбјеђује могућност прегледа испитних рокова, којима студенти имају приступ путем пријаве. Успјех студената на испитима изражава се оцјенама или описно. Чланом 36 правилника о студирању дефинишу се оцјене од 5 до 10.

У складу са [Правилником о студирању](#) на струковним и академским студијама, студенти могу у наставним плановима и програмима сваког предмета у СП Здравствене његе (силабуси), пронаћи начин оцјењивања и тиме утврди правичност и досљедност у оцјењивању, као и начине провјере знања у оквиру сваког појединачног предмета. Наставници на првом часу наставе (на почетку) дају вријеме за консултације и личне податке, а ради контакта са студентима и заказивања консултација.

Смјернице 3.10.

Провјера знања студената регулисана је [Статутом Школе, члан 55](#) и [Правилником о студирању](#) на струковним и академским студијама.

Организација тестова и колоквијума за провјере знања студената заказују се у седмој и петнаестој седмици семестара. Испитни рокови су: јануарско-фебруарски, априлски, јунско-јулски, септембарски и октобарски рок.

Сви испити се полажу по распореду испитних рокова, који се објављују на огласној табли и на сајту ВМШЗ.

Критеријуми и начини оцјењивања од стране испитивача регулишу се наставним планом и програмом [силабусима](#).

Приговори и жалбе регулисане су [Статутом Школе, члан 57](#), а наведеним правилником чланом 32. Истим чланом дефинисан је и начин полагања пред [комисијом](#), коју чине 3 члана: предметни наставник и два члана из исте или сродних области. [Правилником о жалбама и приговорима](#) регулисани су и остали приговори и жалбе, као што је процес прикупљања жалби и приговора, њиховог евидентирања, анализирања, одлучивања о даљем поступању итд.

У извјештајном периоду није било приговора од стране студената на транспарентност одржавања испита и оцјењивање од стране наставника.

Смјернице 3.11.

Студијски програмом Здравствена њега 240 ECTS дефинише израду дипломског рада. Општа обавезе су дате [Статутом Школе, члан 29](#). Поступак израде, структуру и вредновање дипломског рада студената, као и права обавезе студента и ментора и услове за менторство

дефинисани су [Правилником о дипломском раду](#).

Правилник се дефинише:

- поступак пријаве теме дипломског/завршног рада,
- менторство дипломског/завршног рада,
- предаја и одбрана дипломског/завршног рада,
- обавезе ментора током израде дипломског рада.

Студент тему дипломског рада пријављује на [прописаном обрасцу](#) који потписује ментор и кандидат – студент, а чува се у Студентској служби. Студент има право на једну промјену теме дипломског рада, као и ментора, најкасније у року од 60 дана од дана објављивања прве теме.

Услов менторства: ментор је наставник у научно-наставном звању. Ментор у договору са студентом утврђује структуру завршног рада и одржава потребан број консултација. На одбрани води се записник о дипломском раду, који се чува у Студентској служби ВМШЗ у картотеци студента.

Смјернице 3.12.

Права студената дефинисани су [Статутом Школе](#), члан 62. Студентска укљученост у [Сенат](#) и у [Управни одбор](#) дефинисани су Статутом ВМШЗ.

Студенти су укључени у рад представничких тијела ВМШЗ и регулисани су Статутом ВМШЗ. [Закон о студентском организовању Републике Српске](#), дефинише студентско организовање на ВМШЗ.

[Сенат](#) чини 5 чланова од којих је један студент. Студенти имају представника у [Управном одбору](#). Студенти су укључени у рад Комисије за самовредновање, Комитет за обезбјеђење квалитета и стални су члан Тима за управљање квалитетом. ([Органи, комисије и тијела на Високој медицинској школи здравства](#)).

Смјернице 3.13.

ВМШЗ има успостављен механизам и процедуре за подршку студентима за савјетовање о будућем развоју каријере. ВМШЗ има основану подорганизациону јединицу [Центар за развој каријере](#). Центар је основан с циљем унапређења механизма који студентима омогућавају ефикасније грађење образовних профила, дефинисање властитих склоности и таргетирања потенцијалних радних мјеста на тржишту рада. Центар има улогу својеврсног медијатора у процесу заснивања интензивније комуникације између привредних субјеката, приватне иницијативе, невладиних организација и свих осталих субјеката који егзистирају на тржишту рада и студентске популације (садашњих и дипломираних студената). Остале дјелатности Центра дефинисани су [Пословником о раду центра](#).

Руководилац центра је организовао престижно предавање у 2023. години за студенте како се ствара бизнис из области здравства. [Приказана је студија случаја оснивања патронажне службе TERRA 24 GmbH iz Frankfurta](#) и резултати у десетгодишњем раду. Заинтересованост студената се показала у дискусији и интерактивном раду предавач-студент.

Смјернице од 3.13. до 3.16 се не ододе на здравствене науке

Смјернице 3.17.

Максималан број студената у групи за теоријску наставу на студијским програмима из медицинских и здравствених наука је 50, са толеранцијом од 10%. Максималан број студената у групи за вјежбе и практичну наставу на претклиничким предметима је 15, а на клиничким 7.

Број студената у групи за теоријску наставу, за вјежбе и практичну наставу на студијским програмима дефинише се [Листом одговорних наставника](#). Клиничке вјежбе обављају се у [Наставним базама](#), а према [Споразуму о пословно-техничкој сарадњи](#), док се практична настава у наставним базама поближе регулише [Правилником о провођењу клиничког оспособљавања](#).

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 3:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 3: Учење, поучавање и вредновање усмјерени на студента (3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 3:

- Активирати рад центра ВМШЗ за развој каријере, усмјеравати студенте да користе услуге центра
- Користити информације Алумни асоцијације ради бржег повезивања са тржиштем рада
- Побољшати активност студената у тијелима гдје се одлучује, јер до сада нису довољно активни
- Групе за вјежбе на појединим клиничким предметима још велике
- Мотивисати академско особље да укључују студенте у пројекте за НИР.
- Увести анкету и за наставнике и једанпут годишње проводити анкету за послодавце.
- Формирати активну алумни асоцијацију и организовати барем једанпут годишње онлајн састанке асоцијације.

6. Упис и напредовање студената, признавање и сертификавање

Стандард 4

Овај стандард усклађен је са критеријумом 4. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.4 Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ESG)

6.1. Упис студената

Захтјев 4.1.

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успјеха у претходном школовању и провјере њиховог знања, склоности и способности. Конкурс за упис се јавно објављује на веб страници установе и у медијима.

Смјернице за примјену захтјева 4.1:

4.1.1. Број студената који се уписује на одговарајући студијски програм утврђује се на основу расположивих просторних и кадровских могућности високошколске установе.

4.1.2. Врста знања, склоности и способности које се провјеравају при упису одговарају природи студијског програма и начин те провјере одговара карактеру студијског програма и објављују се у конкурс.

4.1.3. Процедуре за признавање високообразовних квалификација, периода студија и претходног учења, а што подразумијева и признавање неформалног и информалног учења су успостављене. Процедуре за признавање су у складу са Лисабонском конвенцијом о признавању.

4.1.4. Уколико се настава изводи на свјетском језику, студенти морају посједовати задовољавајуће језичке компетенције из свјетског језика на којем се изводи настава.

4.1.5. Упис студената на студије на даљину

- Упис студената на студијске програме који се реализују на даљину обавља се по истим критеријумима који важе за студијске програме који се реализују на класичан начин.
- Високошколска установа може уписати највише 40% студената за студирање на даљину

од укупног броја уписаних студената на том студијском програму.

- Студенти уписани на студије на даљину имају проходност за наставак студија на одговарајући програм који се изводи на класичан начин и обрнуто, на начин и под условима дефинисаним актима високошколске установе.

Смјернице 4.1.1.

Број студената који се уписује на студијски програм утврђује се на основу расположивих ресурса: расположивих просторних и кадровских могућности високошколске установе.

Упис студената на студијски програм, провјера знања, склоности и способности су регулисани Статутом ВМШЗ и Правилником о пријемном испиту.

Број студената који се уписује на студијски програм утврђује се на основу расположивих просторних и кадровских могућности ВМШЗ. ВМШЗ редовно доставља ресорном министарству план пријема, који је претходно усвојио Сенат.

Врста знања, склоности и способности које се провјеравају при упису одговарају природи студијског програма и начин те провјере одговарају карактеру студијског програма и објављују се у конкурсу.

Правилником о пријемном испиту² ВМШЗ уређује услове и начин уписа на студијске програме првог степена и то: поступак пријављивања, начин организације и садржај пријемног испита, начин бодовања, мјерила за утврђивање редослиједа за упис кандидата, начин остваривања права на жалбу на остварени број бодова, процедуру уписа као и друга питања од значаја за упис. Све радње везане за спровођење Конкурса и уписа на ВМШЗ спроводи Комисија за спровођење пријемног испита. Комисија има свог предсједника и потребан број чланова. Све чланове Комисије бира Сенат Високе медицинске школе здравства на приједлог Директора ВМШЗ. Члан Комисије може бити и наставник другог Факултета и Високе школе. Комисија доставља Директору Високе медицинске школе здравства податке о току уписа кандидата. За рад Комисије одговоран је њен предсједник (члан 2. Правилника о пријемном испиту).

Чланом 49. до 53. Статута Високе медицинске школе здравства предвиђени су сви поступци за стицање статуса студента (услови за упис студената – члан 49, конкурс за упис (члан 50), комисија за оцјену резултата конкурса члан 51; рангирање кандидата – члан 52; стицање статуса студента – члан 53). Сви кандидати који су конкурисали за упис на прву годину студија првог циклуса, полажу пријемни испит. Пријемни испит регулисан је Правилником о пријемном испиту који обухвата знања из опште културе и програмских садржаја средњег образовања, који су у функцији студијског програма. Редослијед кандидата за упис у прву годину студија утврђује се на основу општег успјеха и резултата остварених на пријемном испиту.

Дакле, упис у прву годину студија врши се на основу пријава на јавни конкурс чији садржај одобрава Сенат ВМШЗ, који се објављује на сајту школе и у једном од штампаних јавних средстава информисања у РС и БиХ. Конкурс о упису садржи услове и квоте за упис броја студената по студијским програмима.

Рангирање кандидата за пријем на први циклус студија врши се на основу укупног броја бодова добијених по сљедећим критеријумима: општи критеријум се односи на постигнути успјех у средњошколском образовању и износи највише 50 бодова; посебан критеријум се односи на постигнуте резултате теста на пријемном испиту.

Сваке године ВМШЗ проводи промоцију уписа по средњим школама и сајмовима средњих

Дипломирана медицинска сестра у здравству

² Одлука Сената број 179-7/20-С од 27.11.2020. године о усвајању Правилника о пријемном испиту

школа, односно данима отворених врата.

Смјернице 4.1.2:

Знања, склоности и способности кандидата који се пријављују на конкурс за упис на СП одговарају областима здравствене његе.

Склоности и способности које се провјеравају при упису одговарају природи студијског програма Здравствене његе. Услови за упис студената је саставни дио [Конкурса](#) а регулисан је и [Правилником о пријемном испиту](#).

Кандидат за упис на студијски програм може освојити укупно 100 бодова и то по основу општег успјеха у претходном образовању и по основу резултата постигнутог на пријемном испиту. Под општим успјехом у средњој школи подразумијева се збир просјечних оцјена у сваком разреду средње школе подијељен са 4 (четири), множен са коефицијентом 10. По овом основу кандидат може стећи највише 50 бодова.

На пријемном испиту тестирањем кандидат може стећи од 0 до 50 бодова. Пријемни испит се реализује у виду теста, у току једног дана, у трајању од највише 60 минута. Тест садржи 15 питања из области Биологије, Анатомије и Здравствене његе. Питања имају један или више тачних одговора. Свако тачно одговорено питање носи до 4 бода. Кандидат на тесту може освојити максималних 50 бодова.

Провјера се врши тестирањем пријављених кандидата у трајању једног школског часа. У конкурс за пријем се наводе услови за упис, међу којима је и положен пријемни испит. Резултати са тестирања кандидата се објављују на огласној табли ВМШЗ. ВМШЗ објављује на сајту ВМШЗ [Бруцошки водич](#). Бруцошки водич је урађен и на енглеском језику. ВМШЗ је у 2023. години издала [и бруцошки инфо водича](#), као памфлет, и одређене материјале на основу којих студенти могу да се упознају са студијским програмима и припремају за пријемни испит на одабраном СП, литература за пријемни и детаљна упутства. Бруцошки инфо водич служио је у сврху промоције уписа студената за школску 2023/24. годину. Израђен је [Водич за бруцоше за школску 2024/25](#). годину.

Након објављивања [Конкурса](#), кандидати за упис се пријављују, подносећи пријаву и попуњавају своје податке, укључујући оцјене из средње школе, као и жељени студијски /програм. Након што кандидати лично предају документа Студентској служби, [конкурсна комисија](#) коју именује директор, која проводи тест знања и сачињава ранг листу кандидата са израчунатом просјечном оцјеном на које кандидати имају право жалбе. Након истека жалбеног поступака, комисија доставља приједлог коначне листе Сенату на усвајање. Исти поступак се понавља и за други конкурсни период.

Смјернице 4.1.3.

Процедуре за признавање високообразовних квалификација, периода студија и претходног учења, а што подразумијева и признавање неформалног и информалног учења су успостављене. Процедуре за признавање су у складу са Лисабонском конвенцијом о признавању.

Процедуре за признавање високошколских квалификација, период студирања и претходна учења, што подразумијева признавање неформалног и информалног учења, регулисани су [Статутом ВМШЗ](#), члан 104 до 106. Сатоје се од: признавања периода студирања и страних високошколских квалификација; покретања поступка признавања; рјешења о признавању; рриговора на рјешење о признавању.

[Еквиваленција раније стечених звања или еквиваленција раније положених испита регулисани чланом 108 и 109 Статута школе](#). За еквиваленцију раније положених испита, директор школе по пријему захтјева, формира комисију за провођење поступка еквиваленције. Директор школе издаје рјешење о еквиваленцији, на које подносилац захтјева има право жалбе Сенату ВМШЗ.

Успјешност студената у савладавању садржаја појединог предмета континуирано се прате и вреднују током наставе, на начин предвиђен студијским програмом, наставним планом, у складу са [Законом о високом образовању](#) и [Статутом ВМШЗ](#).

Сенат Високе школе је 2017. године усвојио [Правилник о ECTS](#)³ којим су уређена општа питања у смислу спровођења Болоњског процеса и његовог дијела који се односи на имплементацију ECTS, односно Европског система преноса бодова, на Високој медицинској школи здравства. Чланом 2. наведеног Правилника дефинисана су подручја дјеловања: начин додјеле ECTS бодова, провјера студентског оптерећења и признавање стечених бодова између студијских програма, те осталих школа/факултета истог или сличног усмјерења, дефинишу надлежности и обавезе координатора за ECTS ВМШЗ, те процедуре и начини њиховог додјелљивања.

Признавање квалификација стечених на другим ВШУ и образовним системима врши се према [Лисабонској конвенцији](#) и [Правилником о препису студената са других ВШУ](#)⁴. У члану 5. овог правилника се наводи: Сенат Високе школе на почетку сваке академске године доноси одлуку којом именује [Комисију за признавање](#), састављену од представника студијских програма, задужену за признавање испита, односно за увид у пристиглу документацију, поређење студијских програма и оцјену валидности стечених ECTS бодова. Студент је приликом преласка са друге високошколске установе дужан да достави увјерење о положеним испитима, индекс и наставни план и програм установе на којој је студирао, затим се комисијски врши анализа и мјерење подударности да би се могао одредити број ECTS бодова који ће се признати. Подударност садржаја наставних предмета је регулисано чланом 7. истог правилника.

Значи, овим правилником регулисани су услови преписа са других високошколских установа на основне академске студије ВМШЗ, односно прелазак унутар различитих студијских програма Високе школе. Студент који је заинтересован да изврши препис са друге високошколске установе, односно да изврши прелазак између различитих студијских програма на Високој школи, треба да поднесе захтјев за препис/прелазак, уз који прилаже потребну документацију: молбу за пренос ECTS бодова стечених на другој високошколској установи, диплому и додатак дипломи односно увјерење о положеним испитима из кога се види назив предмета, број стечених ECTS бодова по предмету, као и документ из кога је видљив силабус са наставним плановима и програмима који је студент похађао, родни лист, као и друге документе на захтјев студентске службе. Сенат Високе школе на почетку сваке академске године доноси одлуку којом се именује Комисија састављена од представника студијских програма задужена за признавање испита, односно за увид у пристиглу документацију, поређење студијских програма и оцјену валидности стечених ECTS бодова.

Признавање испита из претходног школовања се врши на основу увида у овјерена и аутентична документа којима се доказује план и програм претходног школовања, положени испити и остварени успјех, као што су: препис оцјена, увјерење о положеним предметима са постигнутим оцјенама, студентске књижице, додатак дипломи и други документи који имају својство јавне исправе и који су утврђени законским и подзаконским актима. Комисија признаје студенту положене испите из оних наставних предмета који по садржају и обиму одговарају предметима који се изучавају у оквиру студијског програма ВМШЗ. На основу приједлога Комисије,

³ Одлука Сената број 53/17-С од 06.02.2017. године о усвајању Правилника о ECTS

⁴ Одлука Сената број 179-6/20-С од 27.11.2020. године о усвајању Правилника о препису са других високошколских установа

Директор ВМШЗ доноси рјешење о упису и продужетку школовања за студенте који настављају школовање (члан 29. Статута ВМШЗ).

[Прелазак са друге високошколске установе](#), упис и наставак школовања регулисан је Статутом, члан 54 и [Правилником о условима за прелазак са друге високошколске установе или студијских програма](#) друге врсте сродних студија Високе медицинске школе.

Примјер докумената:

- [Пријава за пријем студента са друге ВШУ](#)
- [Рјешење о признавању испита](#)

[Смјернице 4.1.4.](#)

ВМШЗ не изводи наставу на страним језицима. Уколико се настава изводи на свјетском језику, студенти морају посједовати задовољавајуће језичке компетенције из свјетског језика на којем се изводи настава.

[Смјернице 4.1.5](#)

ВМШЗ не врши упис студената на студије на даљину.

Кретање броја уписаних студената Здравствене неге и њихова структура у укупном броју студената ВМШЗ за период 2019-2023. година приказана је у [Индикаторима квалитета СП](#).

6.2. Оцјењивање и напредовање студената

Захтјев 4.2.

Оцјењивање студената се врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Смјернице за примјену захтјева 4.2:

4.2.1. Студент савладава студијски програм полагањем испита чиме стиче одређени број ECTS бодова, у складу са студијским програмом.

4.2.2. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ECTS бодова који студент остварује када са успјехом положи испит

4.2.3. Број ECTS бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета с циљем достизања исхода учења при чему један ECTS бод представља, по правилу, 30 сати укупног просјечног ангажовања студента.

4.2.4. Успјешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100.

4.2.5. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максималан 70.

4.2.6. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита.

4.2.7. Укупан успјех студента на предмету изражава се оцјеном од 5 (није положио) до 10 (изванредан), а за неке облике наставе се може утврдити и ненумерички начин оцјењивања. Оцјена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита а према квалитету стечених знања и вјештина.

4.2.8. Дипломираним студентима се додјељује документ који појашњава стечену квалификацију, укључујући остварене исходе учења, те контекст, ниво, садржај и статус студија који су похађали и успјешно завршили.

4.2.9. Оцјењивање и напредовање студената на студијама на даљину:

- Подсистем за провјеру знања студената је интегрисан у систем за управљање процесом учења на даљину и подржава сигурносну функцију код идентификације студената, наставника и сарадника, као и различите облике учења и провјере знања (консултације, самопровјера, тестирање, извјештаји, испит), чиме се стичу одговарајуће компетенције.
- Обезбијеђена је сигурност утврђивања идентитета студената код тестирања.
- Контрола и оцјењивање знања студената спроводе се кроз различите форме предиспитних провјера и кроз завршни испит, под истим условима као и код класичних студија.
- Испит се полаже у сједишту високошколске установе, односно у објектима наведеним у дозволи за рад високошколске установе.

Смјернице 4.2.1.

ECTS бодови представљају коефицијент оптерећења студента, којим се у одређеном смислу исказује вријеме које студент треба утрошити за успјешно савладавање градива. Урачунава се вријеме проведено на предавањима, семинарима и вјежбама, као и вријеме утрошено за проучавање градива. ECTS бодови се стичу након положеног испита, односно захтјева испуњених у складу с наставним планом и програмом, а којима студент доказује да има услове приступити испиту у сљедећем семестру, односно приступити изради дипломског рада.

Смјернице 4.2.2.

ECTS бодови за поједини предмет су унапријед одређени и произлазе из сатнице појединог предмета, његовог значења и сложености, те обавеза које је потребно испунити како би се поједини предмет положио. Број сати се даје на седмичном нивоу, односно терминска јединица је седмица.

Начелно, полагање појединог испита зависи о приказаним индивидуалним и групним активностима на настави, појединачно и тимски израђеним задацима и пројектима, ријешеним тестовима те осталим облицима провјеравања знања, семинарским и приступним радовима, критичким приказима, као и завршном усменом испиту.

Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ECTS бодова који студент остварује када са успјехом положи испит.

Смјернице 4.2.3.

Број ECTS бодова, како је речено, утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета с циљем достизања исхода учења, при чему један ECTS бод представља, по правилу, 30 сати укупног просјечног ангажовања студента. Поред дефинисаних сати за предавања и вјежбе, клиничке вјежбе, додјељују се вријеме за савладавање предиспитних обавеза и оцјене времена за припрему испита. Одређене сате за ове обавезе дефинише силабус сваког предмета ([на примјер](#)). Примјер приказује да дати предмет има 2 сата предавања и 2 сата вјежби и да му је додијељено 4 ECTS бода или 2 ECTS бода. Преостала 2 ECTS предвиђена за припреме и испуњавање предиспитних обавеза. На основу датог, семестрално оптерећење за предавање и вјежбе је 30+30 часова што износи 60 часова + 60 часова за учење и испуњавање предиспитних обавеза. Методологија додијељеног броја ECTS дата је [Правилником о ECTS бодовима](#), а [Правилником о студирању на првом циклусу струковних и академских студија](#) који дефинише врсте и начине испуњавања предиспитних обавеза. Одређивање ECTS бодова у Правилнику о ECTS обухватио је многе препоруке [Водича за кориснике ECTS](#) или [Приручника за ECTS](#) и примјењује се у процесима ВМШЗ, а полазна

основа за све је [Наставни плана и програм Здравствене његе 240 ECTS](#).

Смјернице 4.2.4.

Успјешност студента у савладавању појединог предмета континуирано се прати на начин утврђен студијским програмом, у складу са [Статутом Школе, члан 55](#) и [Правилником о студирању на првом циклусу струковних и академских студија](#), члан 22 до 33.

Смјернице 4.2.5.

Успјешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ECTS бодова који студент остварује када са успјехом положи испит.

Смјернице 4.2.6.

Сваки предмет из [наставног плана](#) здравствене његе има [свој програм предавања, вјежби и има јасан начин стицања поена \(примјери силабуса\)](#). Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита.

Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ECTS бодова који студент остварује када са успјехом положи испит. Испити се полагају усмено, писмено или усмено и писмено, односно практично. Испит из сваког наставног предмета полаже се пред предметним наставником. Све провјере знања студента су јавне.

Испитни рокови дефинисани су у члану 56 [Статута Школе](#) и они су: јануарско-фебруарски, априлски, јунско-јулски, септембарски и октобарски. Јануарско-фебруарски, јунско-јулски и септембарски испитни рокови садрже два испитна термина. Студенти имају право да полагају испите у оба испитна термина у испитним роковима. За студенте који обнављају завршну годину студија организују се испитни рокови сваког мјесеца у години, изузев јула и августа, са по једним испитним термином.

Провјере знања студената врше се путем колоквијума у 7. и 15. седмици школске године и полагањем завршног испита. На завршном испиту се сагледавају евиденције о положеним колоквијумима и предиспитним обавезама: семинарски радови, одрађене кабинетске и клиничке вјежбе. На завршном испиту се додјељује оцјена од 5-10, гдје оцјена 5 представља да студент није положио и сачињавају [записници](#). Записници се предају у студентску службу, гдје се оцјене од положених испита уносе у матичну књигу Студента. Дакле, успјех студента на испиту изражава се оцјенама од пет (не задовољава) која се не уписује у индекс, до оцјене 10 (изванредан).

- Оцјена 10 – ИЗВАНРЕДАН- изврстан наступ са мањим грешкама (95-100 поена);
- Оцјена 9 – ОДЛИЧАН – изнад уобичајеног стандарда, али са појединим грешкама (85-94 поена);
- Оцјена 8 – ВРЛОДОБАР – генерално цјеловит рад са одређеним бројем упадљивих грешака (75- 84 поена);
- Оцјена 7 – ДОБАР – један одговор, али са значајним недостацима/манама (65-74 поена);
- Оцјена 6 – ЗАДОВОЉАВА – наступ студента задовољава минимум критерија (55-64 поена).

Студент има право да се жали на коначну оцјену (члан 57 Статута ВМШЗ) или на неуспјешно полагање испита након три изласка на завршни испит (члан 58 Статута ВМШЗ). Приговори и жалбе су регулисане [Правилником о жалбама и приговорима](#). Овим Правилником о рјешавању

жалби и приговора студената Високе медицинске школе здравства дефинише се процес прикупљања жалби и приговора, њиховог евидентирања, анализирања, одлучивања о даљем поступању Високе медицинске школе здравства у вези са исказаним незадовољством студената и извјештавања о свим поднијетим приговорима и жалбама студената у току једног семестра.

Смјернице 4.2.7.

Укупан успјех студента на предмету изражава се оцјеном од 5 (није положио) до 10 (изванредан), а за неке облике наставе се може утврдити и ненумерички начин оцјењивања. Оцјенивање студента регулисано је [Правилником о студирању](#). Оцјена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вјештина.

Смјернице 4.2.8.

Дипломираним студентима се додјељује [диплома](#) и документ [Додатак дипломи](#), који појашњава стечену квалификацију, укључујући остварене исходе учења, те контекст, ниво, садржај и статус студија који су похађали и успјешно завршили.

4.2.4. Уколико се студије изводе и на даљину, на који начин се врши оцјењивање и напредовање студената на студијама?

**[ESG 1.4.](#)
[Смјернице 4.2.9.](#)**

Студије СП не изводе се на даљину.

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 4:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 4: Упис и напредовање студената, признавање и сертификавање (4.1, 4.2, 4.3) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 4:

- Недовољан број билатералних споразума који би омогућили размјене студената.
- Непостојање наставе на страном језику
- Непостојање курсева цјеложивотног учења, кратких студијских програма који су оријентисани према потребама тржишта рада.
- Слаби услови за студирање студената са посебним потребама
- Пад броја студената претходних година.
- Омогућити услове за размјену студената и студирање на енглеском језику.
- Због континуираног пада броја студената посебно на неким студијским програмима потребно је појачати процес рекламирања студијских програма. Наставити обилазити средње школе. Фокусирати се посебно на граничне општине у ФБиХ и гранична подручја у Републици Хрватској одакле су некад у прошлости долазили студенти.
- Повећати број посјета клиничко болничким центрима и школама истог и вишег нивоа образовања у окружењу, како би установа боље сагледала своје предности и недостатке, али и могућности за унапређење квалитета студија.
- Процес повећања броја вјџби наставити и убрзати започете промјене модернизације наставног процеса.
- Побољшати услове у будућности за студирање студената са посебним потребама.
- Увести курсеве цјеложивотног учења, кратких студијских програма према потребама тржишта рада.

7. Људски потенцијали

[Стандард 5](#)

Овај стандард усклађен је са критеријумом 5. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.5 Стандарда и

смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ESG)

За реализацију студијског програма обезбијеђено је наставно особље са потребним научним, умјетничким и стручним квалификацијама.

Смјернице за примјену Стандарда 5:

5.1.1. За реализацију студијског програма високошколска установа обезбјеђује наставнике и сараднике који испуњавају услове за избор у одговарајуће звање, у складу са законом и актом који регулише услове за избор у звање. Наставници и сарадници морају имати важећи избор у научно-наставно, умјетничко-наставно, наставно или научно звање на некој од акредитованих високошколских установа или научноистраживачких организација које имају компетентно изборно тијело у области за коју се избор врши, у складу са законом.

5.1.2. За реализацију студијског програма високошколска установа обезбјеђује наставно особље чије научне, умјетничке и стручне квалификације одговарају научној области студијског програма. Квалификације се доказују дипломама, објављеним радовима у научним часописима и зборницима са рецензијом, репрезентативним референцама у умјетничком раду, као и евиденцијом о педагошким квалитетима и одговарајућем професионалном искуству. У оцјени испуњености овог стандарда и научних, умјетничких и стручних квалификација примјењују се услови и критеријуми прописани законом и актом који регулише услове за избор у звање.

5.1.3. Укупан број наставника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, у складу са прописаним отерећењем наставника и смјерницама које регулишу максимално оптерећење наставника са пуним и непуним радним временом.

5.1.4. Укупан број наставника и сарадника одговара потребама студијског програма и мора бити довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму. На студијском програму првог или другог циклуса студија број наставника у радном односу са пуним радним временом мора да обезбиједи извођење најмање 70% часова наставе на студијском програму, а за студијске програме у пољу умјетности тај проценат не може бити мањи од 50%. Приликом утврђивања броја наставника у радном односу са пуним радним временом на студијским програмима из области медицинских и здравствених наука, наставници клиничких грана медицинских наука, који су на високошколској установи у радном односу са непуним радним временом, а имају закључен уговор о раду са пуним радним временом са здравственом установом која је наставна база високошколске установе, сматраће се наставницима са пуним радним временом.

5.1.5. За наставнике у радном односу са пуним радним временом високошколска установа доставља доказе о испуњавању услова за избор у одговарајуће звање у складу са законом, доказе о избору у одговарајуће научно-наставно или наставно звање, те закључен уговор о раду. Наведена лица морају имати држављанство Републике Српске/ БиХ или дозволу боравка. Наставник и сарадник који има заснован радни однос са пуним радним временом код другог послодавца у земљи или иностранству, не може имати заснован радни однос са пуним радним временом на високошколској установи.

5.1.6. Наставници у звању доцента, ванредног и редовног професора могу да изводе наставу на свим врстама академских и струковних студија. Наставници у наставном звању (предавач високе школе и професор високе школе) могу да изводе наставу на струковним студијама.

5.1.7. Наставник остварује просјечно 180 часова (240 часова у области умјетности), односно 6 часова (8 часова наставе седмично у области умјетности), при чему ангажовање по наставнику не може бити веће од 10 часова (14 часова наставе седмично у области умјетности) на свим високошколским установама у РС/БиХ. У укупно оптерећење наставника улазе сви облици извођења наставе.

5.1.8. Ако установа ангажује наставника са непуним радним временом, а који је већ ангажован

на више високошколских установа, исти остварује наставу у свакој установи сразмјерно проценту ангажовања, при чему његово укупно ангажовање не може бити веће од 10 часова/14 часова у области умјетности наставе седмично на свим високошколским установама на којима је ангажован.

5.1.9. Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка дјелатност, може учествовати у извођењу свих облика наставе на другом и трећем циклусу студија, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране завршног рада на другом и трећем циклусу студија, бити члан комисије за припремање приједлога за избор наставника и сарадника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду. Уколико такво лице нема заснован радни однос у високошколској установи на којој се програм изводи, установа са њим закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

5.1.10. Гостујући професор који учествује у реализацији студијског програма, рачуна се као наставник са непуним радним временом.

5.1.11. Број сарадника одговара потребама студијских програма које установа планира да реализује, при чему сарадник остварује просјечно 300 часова/360 часова у области умјетности наставе годишње, односно просјечно 10 часова/12 часова у области умјетности наставе седмично. Ангажовање по сараднику не може бити веће од 15 часова/16 часова у области умјетности наставе седмично на свим високошколским установама у Републици Српској/БиХ.

5.1.12. Високошколска установа има дефинисану политику управљања људским потенцијалима са јасним и транспарентним критеријумима за запошљавање академског особља, задужењима, оптерећењем и одговорностима, критеријумима за професионални развој, напредовање и стручно усавршавање академског особља и механизме за праћење рада академског особља са мјерама за унапређење.

5.1.13. Високошколска установа пружа прилике за професионално напредовање и развој и пружа наставном особљу адекватне услове за активан ангажман у научном, умјетничком и истраживачком раду. Академско особље је посвећено истраживачком, односно научно-истраживачком и умјетничком раду, посебно кроз међународне научно-истраживачке пројекте, те заједничке активности ментора и студента на изналагању грантова или стипендија.

5.1.14. Лице пензионисано у складу са прописима Федерације БиХ, Брчко дистрикта БиХ или друге државе, не може изводити наставу на високошколским установама у Републици Српској.

5.1.15. Наставници у радном односу са пуним радним временом изводе најмање 50% предавања из предмета који припадају сљедећим кључним категоријама: научно и стручно- апликативним на првом и другом циклусу академских студија, односно стручним и стручно-апликативним на првом и другом циклусу струковних студија; умјетничким, теоријско-умјетничким и стручно-апликативним на првом и другом циклусу академских студија, односно првом и другом циклусу струковних студија у пољу умјетности.

5.1.16. За извођење наставе на студијском програму који се изводи на неком свјетском језику наставници и сарадници морају имати одговарајуће компетенције за извођење наставе на том језику.

5.1.17. Уколико је исти програм акредитован на српском и на једном свјетском језику, у прорачуну оптерећења наставника и сарадника, као и при одређивању потребног простора, узима се у обзир укупан број студената на оба језика. Овакви програми третирају се као један студијски програм.

5.1.18. У случају када се интердисциплинарни или мултидисциплинарни студијски програм остварује у оквиру међународне сарадње, установа обезбјеђује најмање 50% компетентног наставног кадра потребног за реализацију студијског програма у радном односу са пуним радним временом на високошколској установи, ако преосталих 20% наставе изводе наставници

са акредитованих иностраних универзитета.

5.1.19. Уколико се ИМ-студијски програм реализује од стране више високошколских установа, укупна покривеност кадром са пуним радним временом на високошколској установи мора бити, у збиру свих високошколских установа, минимално 70%.

5.1.20. Високошколска установа која изводи студије на даљину има квалификовано и компетентно наставно особље за извођење студијског програма.

Наставници су одговорни за писање наставног материјала, тестова за предиспитне провјере и за завршни испит, као и за усклађивање свих активности на савлађивању потребног знања. Сви наставници и сарадници који учествују у реализацији студијског програма имају искуство у припреми материјала за студије на даљину, или је извршена одговарајућа обука, са адекватним сертификатима као предусловима за компетентност рада на даљину.

Један наставник покрива највише три предмета у семестру. При израчунавању минималног броја и оптерећења наставника и сарадника на реализацији студијског програма, користи се сљедећи приступ:

- оптерећење наставника одређује се на нивоу једне групе студената и то са 50% оптерећења које би имао за случај класичних студија.
- минимални број наставника потребан за реализацију студијског програма на даљину одређује се као и у случају класичних студија за једну групу, с тим што је обрачунати минимални број наставника оптерећен са 50% оптерећења за класичне студије.

Потребан број наставника и сарадника у сталном радном односу је 70% од минималног броја наставника и сарадника који су потребни за извођење студијског програма. Укупан потребан број наставника и сарадника одређује се као код класичног начина извођења студија.

Високошколска установа мора исказати оптерећење за сваки предмет кроз сљедеће категорије: предавање и други облици наставе (интерактивни рад – оптерећење наставника/сарадника на реализацији форума, тестова, семинарских радова др.).

Постоји одговорни наставник-руководилац студијског програма који се реализује учењем на даљину.

Високошколска установа је у обавези да осигура употребу адекватних медија и технологија који одговарају природи програма, као и одговарајућу обуку и стручну подршку за наставнике и сараднике.

5.1.21. Административном и помоћном особљу је омогућено усавршавање кроз учешће на обукама, посебно у вези информатичких система и система управљања.

5.1.22. Уколико се студијски програм изводи на свјетском језику, службе које раде са студентима морају бити оспособљене за давање услуга на том језику.

Смјернице 5.1.1.

За реализацију студијског програма ВМШЗ обезбјеђује наставнике и сараднике који испуњавају услове за избор у одговарајуће звање, у складу са [Законом о високом образовању](#) и [Статутом Школе](#), члан 47 и [Правилником о изборима у звање](#), који регулише услове за избор у звање. Наставници и сарадници морају имати важећи избор у научно-наставно, умјетничко-наставно, наставно или научно звање на некој од акредитованих високошколских установа или научноистраживачких организација које имају компетентно изборно тијело у области за коју се избор врши, у складу са законом.

Смјернице 5.1.2.

За реализацију студијског програма високошколска установа обезбјеђује наставно особље чије научне, и стручне квалификације одговарају научној области студијског програма. Квалификације се доказују дипломама, објављеним радовима у научним часописима и

зборницима са рецензијом, репрезентативним референцама у умјетничком раду, као и евиденцијом о педагошким квалитетима и одговарајућем професионалном искуству. У оцјени испуњености овог стандарда и научних, умјетничких и стручних квалификација примјењују се услови и критеријуми прописани [Законом о ВО](#) (Минимални услови за избор у звања на високој школи, члан 84.), [Статутом Школе](#) (Избор у звања члан 74.) и [Правилником о условима за избор у научно наставна и умјетничко-наставна, наставна и сарадничка звања \(СЛ. Гласник 2/22\)](#). и [Правилник о изборима у звање у Школи](#).

За студијски програм Здравствене његе 240 ECTS ВМШЗ ангажује и запошљава наставнике и сараднике академских звања, чији се избори стичу на Универзитету.

ВМШЗ је вршила [избор у наставна звања Високе школе](#), и у протеклом периоду имала је 17 избора.

ВМШЗ Добој има кадровску базу података која се води и чува у општој служби и садржи податке о наставницима, њиховом напредовању у изборна звања и податке који се евидентирају у CV картон. Општи подаци [наставног особља](#) видљиви су на сајту ВМШЗ. Покривеност наставе дефинише се прије почетка школске године, а усваја га Сенат ВМШЗ кроз листу одговорних наставника.

Смјернице 5.1.3.

Укупан број наставника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, у складу са прописаним отерећењем наставника и смјерницама које регулишу максимално оптерећење наставника са пуним и непуним радним временом. Листа одговорних наставника [Преглед наставног особља](#)

Прописано оптерећење наставника регулисано је [Правилником о акредитацији студијских програма првог и другог циклуса](#) и [Правилником о нормативима за финансирање јавних ВШУ](#) и смјерницама које регулишу минимално и максимално оптерећење наставника са пуним и непуним радним временом. У наредној табели дати су нормативи за различите статусе допунског односа. ВМШЗ ангажује наставнике у допунском раду са различитим бројем сати, који су повезани са нормативним оптерећењима, табела у наставку.

Пуна и максимална норма за наставнике и сараднике до школске 2023/24. године					
Вријеме ангажовања по уговору		НАСТАВНИЦИ		САРАДНИЦИ	
		Оптерећење према стандарду /час/		Оптерећење према стандарду /час/	
Сати	Часова	Пуно	Мах	Пуно	Пуно
40	8	6	12	10	16
30	6	4,5	9	7,5	12
20	4	3	6	5	8
15	3	2,50	4,5	3,75	6
10	2	1,5	3	2,5	4

Ови подаци са шифром уговорног односа се уносе у Листу одговорних наставника коју усваја Сенат ВМШЗ. Они служе при обрачуна радног оптерећења сходно уговореним сатима. У листама се приказују изборна звања, часови предавања и вјежби за одговарајуће предмете, те датум стицања изборног звања. Листама одговорних наставника за школску 2021/2022 и [2022/2023](#). годину приказана је у шихту број 1 и број 7. Дата је и [прегледом наставног особља](#).

Статус наставника у листама одговорних наставника представљени су са скраћеницама, како слиједи:

PRV	Пуно радно вријеме
PRV/D-NB	Пуно радно вријеме за наставнике из наставних база
D-NB	Допунски радни однос за наставнике из наставних база
D	Допунско радно вријеме

Из табеле на следећој страни се може закључити:

Ред. бр.	Статус наставника	Укупно на СП
1	Пуно радно вријеме (PRV)	6
2	Пуно радно вријеме за наставнике из наставних база (PRV/D-NB)	5
3	Допунски радни однос за наставнике из наставних база (D-NB)	5
4	Допунско радно вријеме (D)	5
Укупно		21

Наставници у пуном и допунском радном времену (из наставних база): 77%;
Наставници у допунском радном времену изводе наставу: 23%
Укупно: 100%

Условни број наставника (минималан број наставника) за извођење наставе је:

Наставника: 3;

Сарадника: 3;

У наредној табели приказан је преглед ангажовања наставника на СП Здравствена нега 240 ECTS, израчунат на основу [Листе одговорних наставника за школску 2022/23.](#) годину (Шихт бр. 1), а у шихту 7 дата је рекапитулација (списак ангажованог наставног особља) кадровских ресурса на Високој медицинској школи здравства.

PREGLED NASTAVNOG OSOBLJA SP ZDRAVSTVENA NJEGA 240 ECTS - 2022/23 година

Godišnje opterećenje nastavnika									Korekcija časova za nastavnike koji drže vježbe i nastavnici koji imaju časove na drugim SP					Vrijeme zap. po ugovoru	Opterećenje prema standardu		Stvarno opterećenje	
Radni status	Ime i prezime nastavnika	P	V	KV	KP	Σ	P	V	KV	KP	Σ	Sedmično opterećenje	Puno		Max	Maње od pune	Veće od max nor.	
PRV	Dejan Đukić	0	1	0	0	1	0	1,0	0	0	1	0,5	8	10	16	Neopterećen		
PRV	dr Mirko Raković	9	0	9	0	18	9	0	9	0	18	9	6	4,5	7,5		Preopterećen 1,5	
PRV	dr Nikola Gavrić	4	0	0	27	31	4	0	0	13,5	18	8,75	8	6	10			
PRV	dr Nikola Nikolić	11	3	0	0	14	11	3,0	0	0	14	7	8	6	10			
PRV	dr Predrag Grubor	8	0	4	14	26	8	0	4	14	26	13	8	6	10		Preopterećen 3	
PRV	Nada Čučić	0	0	4	0	4	0	0	4	0	4	2	8	10	15	Neopterećen		
PRV/D-NB	dr Jadranka Đuranović Miličić	7	0	4	8	19	7	0	2	4	13	6,5	4	3	5		Preopterećen 1,5	
PRV/D-NB	dr Milanko Maksić	6	1	0	0	7	6	1,0	0	0	7	3,5	2	1,5	2,5		Preopterećen 1	
PRV/D-NB	dr Rifat Sejdinović	5	0	0	0	5	5	0	0	0	5	2,5	3	2,3	3,8			
PRV/D-NB	dr Milena Todorović	6	0	7	0	13	6	0	3,5	0	9,5	5	2	5	8	Neopterećen		
PRV/D-NB	dr Slobodan Stanić	11	1	1	0	13	11	1,0	0,5	0	13	6,25	4	3	5		Preopterećen 1,25	
UKUPNO za nastavnike u punom i dopunskom radnom odnosu iz nastavnih baza:		67	6	29	49	151	67	6	23	31,5	128	64						
D	dr Fahrrija Skokić	5	0	4	0	9	5	0	2	0	7	3,5	2	1,5	2,5		Preopterećen 1	
D	dr Rasema Okić	7	0	0	0	7	7	0	0	0	7	3,5	2	1,5	2,5		Preopterećen 1	
D	dr Saša Vukmirović	4	0	0	0	4	4	0	0	0	4	2	3	2,3	3,8	Neopterećen		
D	Maja Mitrović MA	4	2	0	0	6	4	2	0	0	6	3	4	3	5			
D	Mr Daniela Telebak	0	3	2	0	5	0	3	2	0	5	2,5	4	5	8	Neopterećen		
D-NB	Mr Saška Đekić	0	0	2	0	2	0	0	2	0	2	1	4	5	8	Neopterećen		
D-NB	Mr Marina Jotić-Ivanović	0	0	7	0	7	0	0	7	0	7	3,5	4	5	8	Neopterećen		
D-NB	Mr Sanja Đedovac	0	0	6	0	6	0	0	6	0	6	3	4	5	8	Neopterećen		
D-NB	Nataša Vajić MA	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0,5	4	5	8	Neopterećen		
D-NB	Selma Srkalović MA	0	0	10	0	10	0	0	10	0	10	5	4	5	8			
UKUPNO za nastavnike u dopunskom radnom		20	5	32	0	57	20	5	30	0	55	28						
Grand		87	11	61	49	208	87	11	53	31,5	183	91						
							43,5	5,5	26,5	15,75	91	46						

STANDARD 2: Kreiranje i usvajanje studijskih programa: Procenat izvođenja nastave nastavnika u punom (PRV) i dopunskom radnom vremenu iz nastavnih baza (PRV/D-NB) treba da iznosinajmawe 70%

	ГОДИШЊЕ ОПТЕРЕЋЕЊЕ						Седмично опт.	%	
	P	V	KV	KP	Σ				
Nastavnici u punom i dopunskom radnom vremenu (iz nastavnih baza):	67	6	23	32	128	64	70	>=70%	
Nastavnici u dopunskom radnom vremenu:	20	5	30	0	55	28	30		
Ukupno:	87	0	11	53	32	183	91	100%	

Smjernice 5.1.4.

..\aplikacioniobrazacsp2023\Akreditacija_Standardi_SP.docx#smjernice514

Uslov je zadovoljen

Листа одговорних наставника за школску [2021/22.](#) и школску [2022/23](#) годину детаљно обрађује ангажоване наставнике, њихово радно и нормативно оптерећење и статус запослења. Листа одговорних наставника конципирана је у неколико ШИХТОВА, гдје је у Шихту број 1 обрађено ангажовање и оптерећење наставника. На крају ове листе изводи се закључак да на СП здравствене његе 240 ECTS ради укупно 21 наставник, од чега Наставници у пуном радном времену изводе 67% наставе, а 33% наставници у допунском раду, што приближно задовољава Стандард за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса, захтјев 5.1.4.

Смјернице 5.1.4.

Број наставника и сарадника у пуном радном времену, а који се односи на СП здравствене његе је 6, односно са наставницима из наставних база који се ангажују (5), што укупно износи 11 наставника. У допунском радном времену има 10 наставника/сарадника, што укупно износи 21 ангажовани наставник на СП здравствене његе.

Број часова наставе наставника и сарадника у пуном радном односу детаљно се обрађује у [Листи одговорних наставника и сарадника за школску 2022/23.](#) годину,

Број наставног особља је:

Статус наставника	Шифра	Наставник/сарадник	Број извршилаца
Пуни радно вријеме	ПРВ	Наставник	6
Пуни радно вријеме/допунски рад из наставних база	ПРВ/Д-Наставна база	Наставник из наставне базе	5
Пуни радно вријеме/допунски рад из наставних база	Д-Наставна база	Сарадник	5
Допунско радно вријеме	Д	Наставник	5
Укупно:			21

На студијском програму првог или другог циклуса студија број наставника у радном односу са пуним радним временом мора да обезбиједи извођење најмање 70% часова наставе на студијском програму

STANDARD 2: Kreiranje i usvajanje studijskih programa: Procenat izvođenja nastave nastavnika u punom (PRV) i dopunskom radnom vremenu iz nastavnih baza (PRV/D-NB) treba da iznosi najmanje 70%

	ГОДИШЊЕ ОПТЕРЕЂЕЊЕ						Седмично опт.	%	
	Р	В	КВ	КР	Σ				
Nastavnici u punom i dopunskom radnom vremenu (iz nastavnih baza):	67	6	23	32	128	64	70	>=70%	
Nastavnici u dopunskom radnom vremenu:	20	5	30	0	55	28	30		
Ukupno:	87	0	11	53	183	91	100%		

Smjernice 5.1.4.

._aplikacioniobrazacsp2023\Akreditacija_Standardi_SP.docx#smjernice514

Uslov je zadovoljen

Смјернице 5.1.5.

За наставнике у радном односу са пуним радним временом високошколска установа има доказе о испуњавању услова за избор у одговарајуће звање у складу са законом, доказе о избору у одговарајуће научно-наставно или наставно звање, те закључен уговор о раду. Наведена лица имају држављанство Републике Српске/БиХ и дозволу боравка. Наставник и сарадник који има заснован радни однос са пуним радним временом код другог послодавца у земљи или иностранству, не може имати заснован радни однос са пуним радним временом на високошколској установи.

У наставку се даје табела наставника и сарадника ангажованих на СП Здравствене његе. На истој табели су линкована имена наставника на одговарајуће документе са подацима о доказима о испуњавању услова за избор у одговарајуће звање у складу са законом, доказима о избору у одговарајуће научно-наставно или наставно звање, те закључене уговоре о раду са наставницима у радном односу са пуним радним временом. [Подаци о наставницима, уговори](#) се уредно воде и чувају у правној служби.

Redni broj	Ime i prezime nastavnika	Radni status	
1	Dejan Đukić	PRV	Nastavnici
2	dr Mirko Raković	PRV	
3	dr Nikola Gavrić	PRV	
4	dr Nikola Nikolić	PRV	
5	dr Predrag Grubor	PRV	
6	Nada Ćučić	PRV	
7	dr Jadranka Đuranović Miličić	PRV/D-NB	
8	dr Milanko Maksić	PRV/D-NB	
9	dr Rifat Sejdinović	PRV/D-NB	
10	dr Milena Todorović	PRV/D-NB	
11	dr Slobodan Stanić	PRV/D-NB	
UKUPNO za nastavnog osoblja u punom i dopunskom radnom odnosu iz nastavnih baza:		11	
1	dr Fahrija Skokić	D	Nastavnici
2	dr Rasema Okić	D	
3	dr Saša Vukmirović	D	
4	Maja Mitrović MA	D	Saradnici
5	Mr Daniela Telebak	D	
6	Mr Saška Đekić	D-NB	
7	Mr Marina Jotić- Ivanović	D-NB	
8	Mr Saња Đedovac	D-NB	
9	Nataša Vajić MA	D-NB	
10	Selma Srkalovic MA	D-NB	
UKUPNO za nastavnog osoblja u dopunskom radnom odnosu:		10	

Смјернице 5.1.6.

Наставници у звању доцента, ванредног и редовног професора могу да изводе наставу на свим врстама академских и струковних студија. Наставници у наставном звању (предавач високе школе и професор високе школе) могу да изводе наставу на струковним студијама.

Смјернице 5.1.7.

Наставник остварује просјечно 180 часова (240 часова у области умјетности), односно 6 часова (8 часова наставе седмично у области умјетности), при чему ангажовање по наставнику не може бити веће од 10 часова (14 часова наставе седмично у области умјетности) на свим високошколским установама у Републици Српској/БиХ. У укупно оптерећење наставника улазе сви облици извођења наставе.

Оптерећење наставника на седмичном нивоу за све наставнике детаљно је приказано у табели [Прегледа наставног особља СП Здравствене његе 240 ECTS](#). Из табеле се учава да од 21 наставник на СП њих 7 има благо седмично преоптерећење (од 1 – 3 часа).

Смјернице 5.1.8.

Наставнике са непуним радним временом, а који су већ ангажовани на више високошколских установа, исти остварује наставу у свакој установи сразмјерно проценту ангажовања. Њихово укупно ангажовање не може бити веће од 12 (10 по новом стандарду) часова наставе седмично на свим високошколским установама на којима је ангажован ([Смјернице 5.1.8.](#)), а [за асистенте 15 часова](#), а по старом стандарду 16.

„Сви наставници који су у допунском радном времену дужни су доставити сагласност послодавца код кога је у сталном или непуну радном времену“. Са овим наставницима и сарадницима се приликом потписивања уговора о допунском раду обавља интервјуу и тражи изјава да није ангажован на другој ВШУ, а ако је ангажован дужан је доставити своје оптерећење на седмичном нивоу, које му се рачуна у вријеме до дозвољеног – према смјерници 5.1.8.

Смјернице 5.1.9.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка дјелатност, може учествовати у извођењу свих облика наставе на другом и трећем циклусу студија, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране дипломског рада на другом и трећем циклусу студија, бити члан комисије за припремање приједлога за избор наставника и сарадника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду. Уколико такво лице нема заснован радни однос у високошколској установи на којој се програм изводи, установа са њим закључује уговор о ангажовању за извођење наставе, односно уговор о допунском раду.

Смјернице 5.1.10.

Гостујући професор који учествује у реализацији студијског програма, рачуна се као наставник са непуним радним временом.

Смјернице 5.1.11.

Број сарадника одговара потребама студијских програма које установа планира да реализује, при чему сарадник остварује просјечно 300 часова/360 часова у области умјетности наставе годишње, односно просјечно 10 часова/12 часова у области умјетности наставе седмично. Ангажовање по сараднику не може бити веће од 15 часова/16 часова у области умјетности наставе седмично на свим високошколским установама у Републици Српској/БиХ.

Пуна норма сарадника је 10 часова, а максимална 16.

Колико просјечно сарадник остварује часова наставе годишње, односно седмично:

Посјечан број сарадника у настави је 7. Они остварују 40 часова наставе годишње (за два семестра, односно семестрално/седмично 20 часова

Видјети табеле:

[Табела оптерећења наставног особља](#)

[Табела наставног особља/сарадници](#)

Смјернице 5.1.12.

Високошколска установа има дефинисану политику управљања људским потенцијалима са јасним и транспарентним критеријумима за запошљавање академског особља, задужењима, оптерећењем и одговорностима, критеријумима за професионални развој, напредовање и стручно усавршавање академског особља и механизме за праћење рада академског особља са мјерама за унапређење.

- [Правилник о усавршавању](#)
- [Правилник-о-стимулисања-писања-НИР и усавршавање наставног и ненаставног особља](#)

Смјернице 5.1.13.

[Правилник о стручном усавршавању наставника и сарадника ВМШЗ](#) уређује се остваривање права наставника и сарадника запослених на Високој медицинској школи здравства са сједиштем у Добоју (у даљем тексту Висока школа) на коришћење одсуства ради стручног усавршавања, облици и начин усавршавања, начин подношења захтјева за одсуство са рада у сврху усавршавања, органи надлежни за одлучивање, начин финансирања усавршавања, као и друга питања од значаја за усавршавање. Чланом 2 овог правилника дефинише се да Висока школа омогућава и подстиче запослене на стручно усавршавање у складу са потребама научно-наставног, истраживачког рада, потребом за иновираним процесима рада или техничко-технолошким унапређењем и осталим специфичним потребама радног мјеста и у том циљу обезбјеђује материјалне, организационе и друге услове. Висока школа стимулише запослене на сгручно усавршавање и оцјеном резултата наставног и научноистраживачког рада приликом реизбора и унапређења, у складу са одредбама Статута.

Запослени и анагажовани у настави имају слободу у избору присуства едукационим скуповима и симпозијумима, а трошкове сноси ВМШЗ на лични захтјев запосленог или ангажованог у настави.

Смјернице 5.1.15.

Наставници у радном односу са пуним радним временом изводе најмање 50%

предавања из предмета који припадају сљедећим кључним категоријама: **научним** и **стручноапликативним** на првом и другом циклусу академских студија, односно стручним и стручно-апликативним на првом и другом циклусу струковних студија; умјетничким, теоријско-умјетничким и стручно-апликативним на првом и другом циклусу академских студија, односно првом и другом циклусу струковних студија у пољу умјетности.

Број часова наставе наставника и сарадника у пуном радном односу на научним (НА) и стручноапликативним (СТРА) предметима је већи од 50% часова наставе на студијском програму.

Табела: Број наставника и сарадника.

STANDARD 5: RAZVRSTAVANJE ČASOVA NASTAVE PREMA KLJUČNIM KATEGORIJAMA PREDMETA					
Ukupan broj časova nastave na SP	Nastavu izvode				
	NA	STRA	PRV	PRV/D-NB	
58	124		80	69	Broj časova nastave nastavnika u Punom radnom odnosu i broj nastavnika iz nastavnih baza koji drže nastavu iz naučnih i stručnoaplikativnih predmeta
870	1860		1200	1035	
2730			2235		
			82%	Uslov zadovoljen>50%	
Smjernica 5.1.15					
..\aplikacioniobrazacsp2023\Akreditacija_Standardi_SP.docx#SMJERNICE5115					
Uslov zadovoljen>50%					

Смјернице 5.1.16.

За извођење наставе на студијском програму који се изводи на неком свјетском језику наставници и сарадници морају имати одговарајуће компетенције за извођење наставе на том језику.

Смјернице 5.1.20.

ВМШЗ не изводи наставу на даљину.

Високошколска установа која изводи студије на даљину има квалификовано и компетентно наставно особље за извођење студијског програма.

Наставници су одговорни за писање наставног материјала, тестова за предиспитне провјере и за завршни испит, као и за усклађивање свих активности на савлађивању потребног знања. Сви наставници и сарадници који учествују у реализацији студијског програма имају искуство у припреми материјала за студије на даљину, или је извршена одговарајућа обука, са адекватним сертификатима као предусловима за компетентност рада на даљину.

Један наставник покрива највише три предмета у семестру. При израчунавању минималног броја и оптерећења наставника и сарадника на реализацији студијског програма, користи се сљедећи приступ:

- оптерећење наставника одређује се на нивоу једне групе студената и то са 50% оптерећења које би имао за случај класичних студија.
- минимални број наставника потребан за реализацију студијског програма на даљину одређује се као и у случају класичних студија за једну групу, с тим што је обрачунати минимални број наставника оптерећен са 50% оптерећења за класичне студије.

Потребан број наставника и сарадника у сталном радном односу је 70% од минималног броја наставника и сарадника који су потребни за извођење студијског програма. Укупан потребан број наставника и сарадника одређује се као код класичног начина извођења студија.

Високошколска установа мора исказати оптерећење за сваки предмет кроз сљедеће категорије: предавање и друге облике наставе (интерактивни рад – оптерећење наставника/сарадника на реализацији форума, тестова, семинарских радова и др.).

Постоји одговорни наставник - руководилац студијског програма који се реализује учењем на даљину.

Високошколска установа је у обавези да осигура употребу адекватних медија и технологија који одговарају природи програма, као и одговарајућу обуку и стручну подршку за наставнике и сараднике.

Смјернице 5.1.21.

Административном и помоћном особљу је омогућено усавршавање кроз учешће на обукама, посебно у вези информатичких система и система управљања.

Посебно, запослени на пословима финансија редовно присуствује едукацијама које организује Финрар, односно Савез рачуновођа и ревизора Републике Српске. Ова асоцијација организује и он-лајн слушање, која редовно запослени на пословима финансија слушају.

Смјернице 5.1.22.

ВМШЗ не изводи наставу на страном језику.

Уколико се студијски програм изводи на свјетском језику, службе које раде са студентима морају бити оспособљене за давање услуга на том језику.

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 5:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 5: Људски потенцијали (5.1, 5.2, 5.3, 5.4) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 5:

1. Обезбиједити стручно и научно образовање и усавршавање наставног особља, тако да наставу оперативно и финансијски потпомаже стручно образовање и усавршавање властитог научно - истраживачког рада.
2. Направити стратегију властитог плана запошљавања наставника и сарадника као и осталог ненаставног особља (треба да повећа број наставника са уговорима на неодређено вријеме и др).
3. Активирати базу персоналних докумената, (у досијеима свих наставника и сарадника треба да буду сви релевантни подаци везани за изборе у звања властитих наставника и сарадника као и оних по уговорима о дјелу).
4. Повећати број стално запослених наставника и сарадника.
5. Објавити референце наставника здравствене његе на сајту ВМШЗ уз кратак CV.
6. Активирати План едукације запослених на Високој школи (На основу анкетирања запослених, који су дали своје приједлоге).
7. Повећати број наставника и сарадника у радном односу са пуним радним временом,

односно ангажованих по основу уговора о допунском раду (у складу са Стандардом 6. тачка 6.1. Стандарда за почетну акредитацију високошколских установа и студијских програма Агенције за високо образовање Републике Српске чиме би се смањило број хонорарно запослених, као и запослених у допунском радном односу) и ојачала властита кадровска база.

8. Развијати политику и критеријуме за додјелу средстава за научно, стручно и педагошко усавршавање академског особља.

9. Усавршити издавачку дјелатност и презентацију публикација властитог наставног кадра.

10. Побољшати електронску базу података стално и хонорарно запосленог наставног особља и редовно је ажурирати.

8. Ресурси и финансирање

Стандард 6

Овај стандард усклађен је са критеријумом 6. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.6 Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ESG)

За извођење студијског програма обезбјеђују се одговарајући људски, просторни, техничко- технолошки, библиотечки и други ресурси који су примјерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Смјернице за примјену Стандарда 6:

6.1. Ресурси за извођење студијског програма су у складу са овим стандардима и прописима у области обезбјеђења квалитета и доступни су студентима.

6.2. За извођење студијског програма високошколска установа обезбјеђује простор чија структура мора задовољавати основне предуслове за одвијање наставног процеса и научноистраживачког и то:

- објекте који обезбјеђују оптималне површине укупног корисног пословног простора по једном уписаном студенту,
- амфитеатре, учионице, лабораторије, односно друге просторије за извођење наставе, као и библиотечки простор и читаоницу, у складу са потребама образовног процеса на студијском програму,
- одговарајући радни простор за наставнике и сараднике,
- мјесто у амфитеатру, учионици и лабораторији за сваког студента.

6.3. Минималне површине укупног корисног пословног простора по једном уписаном студенту а према областима образовања су:

1. природне и пољопривредне науке 3 m²,
2. инжењерство и технологија 5 m²,
3. медицинске и здравствене науке 7 m²,
4. друштвене и хуманистичке науке 2 m² и
5. умјетност и спорт 9 m².

– Високошколска установа обезбјеђује сву потребну техничку опрему за савремено извођење наставе на студијском програму.

– Високошколска установа обезбјеђује простор који мора бити приступачан за студенте и професоре, као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем.

– Библиотека располаже са најмање пет библиотечких јединица по предмету релевантних за извођење студијског програма високошколске установе.

- За извођење nastave на свјетском језику установа обезбјеђује најмање пет библиотечких јединица по предмету на том језику.
- Високошколска установа обезбјеђује покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која су расположива на вријеме и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса тог студијског програма.
- За извођење студијског програма обезбјеђена је потребна информациона технологија.
- За извођење студијског програма другог циклуса академских студија, осим за поље умјетности, високошколска установа мора да испуњава услове за обављање научноистраживачког рада.
- Високошколска установа је дужна да за студијске програме из природних и пољопривредних наука, инжењерства и технологије и медицинских и здравствених наука располаже најмање једном лабораторијом са 15 мјеста на сваких 300 уписаних студената.
- Високошколска установа која изводи студијске програме из области природних наука обезбјеђује додатни лабораторијски простор за извођење експерименталне nastave, услове за наставу на терену и друге услове у складу са потребама студијског програма у односу на број студената на предметима из којих се изводи експериментална настава.
- Високошколска установа која изводи студијске програме из области медицинских наука обезбјеђује лабораторије, односно наставне базе за извођење практичне nastave на претклиничким предметима које капацитетом и величином одговарају броју студената који се уписују и специфичностима студија и наставних предмета, тако да је капацитет довољан за минимално 20% од укупног броја уписаних студената. У сврху реализације клиничке обуке студената универзитет и медицински факултети унутар њега остварују сарадњу са одговарајућим клиникама као партнерима у медицинском образовању, о чему склапају уговор о сарадњи, у складу са законом. Клиничке базе и клинички наставни капацитети у потпуности покривају клиничке предмете одређеног студијског програма.
- За извођење студијских програма из области инжењерства и технологије високошколска установа обезбјеђује одговарајуће наставно-научне базе, које могу бити сопствене и у привреди. Сопствене наставно-научне базе су: наставне лабораторије, научне и истраживачко-развојне лабораторије, огледна поља, показни објекти, технички центри и друге научне, истраживачко-развојне и иновационе јединице у саставу високошколских установа. Наставно-научне базе у привреди су: институти, центри изузетних вриједности, организације за обављање иновационе активности, организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој дјелатности и предузећа за производњу хране, репроматеријала, опреме и услуга. Наставно-научне базе у привреди опремљене су потребном мјерном, демонстрационом, рачунарском и информатичко-комуникационом опремом за извођење наставних активности експерименталног, демонстрационог и симулационог карактера из свих предмета у оквиру одређене групе научно- стручних и стручно-апликативних предмета. У области пољопривредних наука високошколска установа обезбјеђује најмање једно одговарајуће огледно добро и показни објекат. Огледна добра у области пољопривреде су у посједу високошколске установе или их користи

по основу закупа обрадивог земљишта на којем се производе различите биљне врсте и узгајају различите врсте стоке, расадничка и сјеменарска производња, уз примјену савремене технологије подржане квалитетном механизацијом, сходно захтјевима студијских програма. Огледна добра и показни објекти у области шумарства су у посједу високошколске установе или их користи по основу закупа, споразума или уговора о коришћењу земљишта, на којем се узгајају различите врсте шума и шумског земљишта, обавља производња сјемена и расадничког материјала уз примјену савремене технологије, подржане квалитетном механизацијом. Садржаји на огледним добрима и показним објектима одговарају захтјевима студијских програма које изводи високошколска установа. Високошколске установе које нису у пољопривредним наукама, а имају студијске програме из пољопривреде и шумарства, имају минималну стручну праксу као и високошколске установе у пољопривредним наукама. За програме из пољопривреде високошколска установа мора имати на коришћењу најмање 50 ха обрадивог земљишта, а у шумарству 500 ха под шумским састојинама.

- За извођење студијског програма у области умјетности обезбијеђени су потребни посебни простори у зависности од специфичности умјетничке области: радионице, лабораторије, простор за изложбе, концертна дворана, тонски и оперски студио, позоришна сала, сала за пројекције филмова, филмски и ТВ студио и сл. За извођење студијског програма обезбијеђена је потребна опрема за савремено извођење наставе, у зависности од специфичности умјетничке области.
- Високошколска установа која организује студије другог циклуса из природних и пољопривредних наука, инжењерства и технологије и медицинских и здравствених наука, дужна је да располаже лабораторијама за обављање научноистраживачког рада или да има уговор са институцијом која омогућава обављање научноистраживачког рада. У зависности од врсте студијског програма, високошколска установа је обавезна да има лабораторије, посебну опрему, софтвер и учила неопходна за извођење наставног процеса на овим студијским програмима.
- Високошколска установа прати реализацију плана улагања у физичке ресурсе и опрему за научно-истраживачки рад и наставно-образовну дјелатност.
- Високошколска установа обезбјеђује кроз уговорне односе са другим високошколским установама и истраживачким центрима могућност кориштења њихових ресурса.
- Уколико се студијски програм изводи на свјетском језику, установа обезбјеђује наставни материјал и учила на језику на којем се изводи настава.

6.4. Ресурси за студије на даљину (опрема, библиотека и простор):

- Високошколска установа обезбјеђује опрему и комуникационо-информатичке технологије за успостављање и одржавање двосмјерне комуникације на линији наставник–студент ради реализације образовних активности на даљину (дијелови наставе, консултације, самопровере, провере знања у склопу предиспитних обавеза, пројекти, семинарски радови и сл.). У оквиру система за управљање процесом учења на даљину високошколска установа мора да обезбиједи:
- једну сопствену, Open Source или закупљену интегрисану рачунарску платформу која има адекватне техничке карактеристике за учење на даљину (DLS - Distance Learning System), са специјализованим софтвером за смјештај и дистрибуцију мултимедијалних наставних садржаја намијењених за самостално усвајање (текст, звучне и видео

информације) и за комплетно управљање процесом учења;

- различите облике nastave: јавно емитовање временски планираног наставног догађаја (емитовање предавања или дискусија наставника/стручњака снимљене уз помоћ видео камера уживо или раније направљеног и припремљеног видео снимка), испоруку предавања и мултимедијалних наставних материјала са сервера и консултације;
- јединствен кориснички интерфејс који подржава више категорија корисника, укључујући студенте, наставнике и административно особље;
- обавезу евидентирања времена које студент проведе на проучавању наставног материјала и провјеру и оцјењивање студената помоћу тестова, а уз подршку и под контролом специјализованог софтверског пакета;
- високу поузданост система кроз одговарајући систем контроле приступа и заштите садржаја;
- дефинисање овлашћења за постављање материјала од стране наставника и сарадника, административног особља и студената;
- комуникацију наставника и сарадника са студентима која укључује употребу електронске поште, дискусионих форума и дискусија у реалном времену;
- провјеру и оцјењивање студената на даљину (самопровјере, предиспитне провјере, подношење извјештаја, испит);
- евидентирање приступа систему од стране свих корисника.
- Инфраструктура система за учење на даљину мора бити тако пројектована и одржавана да обезбеди повјерљивост и интегритет података, односно континуитет наставног процеса.
- Високошколска установа обезбјеђује приступ сопственој или другим одговарајућим библиотекама, а посебно организацијама које су специјализоване за испоруку уџбеника и других наставних и научних публикација у електронском облику .
- Високошколска установа располаже простором који по величини и условима обезбјеђује нормално обављање завршног испита, рад административног особља и смештај и рад наставника
- Високошколска установа која студијски програм изводи кроз учење на даљину треба да има организациону јединицу (одјељење/центар) за учење на даљину.

Смјернице 6.1.

Ресурси за извођење студијског програма су у складу са ESG стандардима и прописима у области обезбјеђења квалитета и доступни су студентима. Расположиви потенцијали и ресурси школе видљиви су у шихтовима документа Ресурси табела 2023: а) [студенти](#) б) [наставници](#) и ц) [ресурси](#).

Смјернице 6.2.

За извођење студијског програма високошколска установа обезбјеђује простор чија структура задовољава основне предуслове за одвијање наставног и научноистраживачког процеса. База за прорачун је број студената који студира на ВШУ ([индикаторе ресурса](#) здравствена нега 240 ECTS).

Скраћени облици евиденције индикатора квалитета могу се погледати у документима [Индикатори квалитета – вордов документ](#) и то:

Оптималне површине укупног корисног пословног простора по једном уписаном студенту добије се на основу: корисна површина зграде (637) + корисна површина геријатријског

центра (600) + корисна површина амфитеатара (100) = 1337; $1337/147 = 9 \text{ м}^2$, што је веће стандардизоване [вриједности од \$7 \text{ м}^2\$](#)

Смјернице 6.3.

Сви ресурси за извођење наставе у ВМШЗ у периоду 2015. до 2023. године наведени су у документу [Ресурси Школе](#)

У наредној табели дат је преглед ресурса за извођење СП 2023. године.

РЕСУРСИ ЗА УЧЕЊЕ И ПОДРШКУ НА ВМШЗ ДОБОЈ 2023	
Укупна површина корисног простора [м ²]	637
Површина учионочког простора [м ²]	560
Површина библиотечног простора [м ²]	30
Површина лабораторијског простора [м ²]	30
Површина простора за студентски стандард (смјештај, исхрана, рекреација) [м ²]	17
Површина Welnes центра (Хотел Парк)	100
Површина геријатријског Н-Медиц центра за обуку	600
	100 [м ²]
Амфитеатар - велика и мала предаваоница	150 мјеста Хотел Парк
Број учионица	3
Број сједећих мјеста за наставу за студенте	115
Број рачунарских учионица	1
Број рачунара у рачунарским учионицама	15
Укупан број рачунара	30
Број лабораторија	2
Укупан број библиотечких јединица	700
Укупна број књига у библиотеци	649
СП Здравствена њега	
Број задужених особа запослених у библиотеци	1
Укупан број административног особља (директор секретар, студентска служба, библиотек информатичар за одржавање система, хигијеничар простора, финансијска служба, радник на текуће одржавању опреме и грађ. објекта)	8
Укупан број особља у студентској служби	2
Број мокрих чворова	4

Ресурси библиотеке и простори за учење и подучавање намијењени за учење у ваннаставним активностима приказани су у следећем прегледу:

Библиотетски простор и учионице намијењени за учење ван наставних активности

Зграда, локација, адреса библиотеке	Ознака просторије	Укупна површина библиотеке (m ²)	Укупан број запослених у библиотеци	Број мјеста са приступом за интернет	Број сједећих мјеста читаоници за студенте	Број регистрованих студената који користи библиотеку
ВМШЗ, Војводе Синђелића 45, Добој	Библиотека	25	1	-	-	
	Читаоница (користи се рачунарска сала)	36	-	15	15	135
Хотел Парк, Св. Саве, бб	Мала сала, Welnes центар	40	-		20	
УКУПНО		101	1	15	35	1175

Преглед књига и литературе на [нивоу ВШУ](#) и за [СП Здравствене његе](#).

Већи дио књига за СП здравствене његе је обезбјеђен, а дио литературе је обезбјеђен у електронском облику.

Смјернице 6.4. ВМШЗ не изводи студије на даљину.

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 6:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 6: Ресурси и финансирање (6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 6:

Комисија сматра да ВШУ мора јачати кадровске потенцијале и вршити осавремењавање лабораторијске опреме

9. Управљање информацијама о студијским програмима

Стандард 7

Овај стандард усклађен је са критеријумом 7. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.7 Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ESG)

Високошколска установа редовно прикупља и обрађује информација о свим аспектима студијских програма.

Смјернице за примјену стандарда 7:

7.1. Успостављен је систем редовног прикупљања и обраде информација о свим аспектима студијских програма (о стопи успјешности студената, напуштању студија, задовољству студената, запошљивости свршених студената и слично) и користи се за унапређења квалитета студијских програма.

7.2. На нивоу студијског програма редовно се прикупљају и анализирају подаци о броју и старосној структури академског особља, полу, односу броја наставника и студената, односу властитог и гостујућег кадра, као и податке из студентских анкета и други релевантни подаци.

Смјернице 7.1.

Успостављен је систем редовног прикупљања и обраде информација о свим аспектима студијских програма и користи се за унапређења квалитета студијских програма.

Прикупљања и обраде података, као што су стопе uspjehnosti студената, напуштању студија, задовољству студената, запошљивости свршених студената врши се обрадом база података која се региструју у бази података у студентској служби. За одређене информације формулисани су индикатори, који се континуирано прате од 2018. године, када је уписана прва генерација студената.

Самовредновање и оцјене квалитета 2021-2023. обогачена је, за разлику од претходних извјештаја са индикаторима квалитета са аспеката функционисања СП, и то из перспективе студената, наставног особља, међународне сарадње, истраживања, финансија, библиотеке, административног особља и анализе студијских програма.

Постоји могућност приказа индикатора квалитета чији број може да иде веома високо, тако да поједини индикатори могу да губе смисао анализе. Рад са мањим бројем индикатора квалитета СП може да доведе до повећања ефикасности оних сегмената функционисања на које се Сенат ВМШЗ треба концентрисати.

Укупан број индикатора који је обрађен и анализиран, сведен је на оптимум, како би се менаџмент ВМШЗ могао оријентисати на кључне ствари од којих може зависити опстанак СП здравствене његе.

У документу, [Индикатори квалитета здравствена њега](#), детаљно је приказана комплетна анализа стања са фокусом на студента. На основу тих индикатора, [израђена је анализа са графичким представљањем кретања индикатора и изведени су одређени закључци и препоруке](#), понаособ и понегдје институционално, како бих ови индикатори постали тема дискусије на Сенату ВМШЗ.

Трендови појединих индикатора представљени су графички. У наставку се наводе неки од индикатора интересантни за студенте Здравствене његе 240 ECTS, као што су:

- [Уписани студенти Здравствене његе 240 ECTS у прву годину студија у последње четири године](#), а извршена је анализа и обрада са [графичким представљањем](#).
- [Пролазност студената на СП Здравствена њега 240 ECTS.](#)
- [Стопа незапослености дипломираних студената СП.](#)
- [Удио властитих прихода у укупном буџету и анализа трошења властитих средстава.](#)
- [Стопа пролазности по свим испитним роковима за студијски програм.](#)
- [Просјечно трајање студирања на студијском програму \(стопа ефикасности студирања\).](#)
- [Стопа незапослености дипломираних студената.](#)
- [Број задржаних студената на студијском програму.](#)
- [Стопа исписаних студената.](#)
- [Стопа генерацијске проходности.](#)
- [Стопа дипломирања.](#)
- [Буџет по студенту и дипломираном студенту.](#)
- [Број студената по наставнику \(по студијским програмима првог циклуса\).](#)

Циљ њихове презентације у овом документу јесте да се прикаже тренутно стање и стање кретања наведених индикатора прве и осталих генерација студената. За све приказане индикаторе руководство ВМШЗ предузима одговарајуће корективне мјере или стратегију

унапрјеђења (уколико су резултати незадовољавајући). Препоруке за унапрјеђење квалитета предлаже Комисија за израду самовалуационог извјештаја или Тим за квалитет у склопу израде самовалуационог извјештаја, по свакој тачки стандарда. Сенат ВМШЗ анализира и доноси коначне одлуке.

Смјернице 7.2.

На нивоу студијског програма редовно се прикупљају и анализирају подаци о броју и старосној структури академског особља, полу, односу броја наставника и студената, односу властитог и гостујућег кадра, као и податке из студентских анкета и други релевантни подаци.

Подаци о броју и старосној структури академског особља, полу, односу броја наставника и студената, односу властитог и гостујућег кадра анализирани су и приказани у [Индикаторима квалитета](#).

Такође, врши се анализа анкете о оцјени наставног особља (анкете [2018](#), [2019](#), [2020](#), [2021](#), [2022](#), [2023](#) године).

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 7:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 7: Управљање информацијама о студијским програмима (7.1, 7.2) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 7:

Комисија сматра да је неопходно успостављање информационог система за студентску и кадровску службу, информациони систем за анкетирање и обраду података из анкета.

10. Информисање јавности о студијским програмима

Стандард 8

Овај стандард усклађен је са критеријумом 8. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.8 Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања.

Високошколска установа објективно и правовремено информише јавност ажурираним информацијама о свим аспектима рада студијских програма.

Смјернице за примјену стандарда 8:

8.1. Високошколска установа објективно и правовремено информише јавност ажурираним информацијама о свим аспектима рада студијских програма са посебним освртом на дефинисане циљеве студијских програма и исходе учења.

8.2. Подаци о наставницима и сарадницима (радна биографија, избори у звања, референце) морају бити доступни јавности.

8.3. Минимум 50% од укупних информација је доступно и на енглеском или неком другом свјетском језику.

Смјернице 8.1.

Високошколска установа објективно и правовремено информише јавност ажурираним информацијама о свим аспектима рада студијских програма са посебним освртом на дефинисане циљеве студијских програма и исходе учења.

У вези са тим, Сенат је у процесу модернизације СП именован Тим за модернизацију СП и израду елабората за модернизацију СП академских студија, у којима имају представници

студената и представници из ЗУ. На овај начин заинтересована страна је правовремено информисана.

Смјернице 8.2.

Подаци о наставницима и сарадницима (радна биографија, избори у звања, референце) доступни су јавности.

[Наставно особље](#) је путем web сајта ВМШЗ доступно јавности.

Такође, радне биографије, изборна звања и референце су појединачно приказане, за [сваког наставника](#) (примјер).

Смјернице 8.3.

Минимум 50% од укупних информација није доступно на енглеском или неком другом свјетском језику. Међутим, званични [Web сајт Школе](#) има могућност избора да се већи дио информација преведе на енглески, њемачки или руски језик.

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 8:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 8: Информисање јавности о студијским програмима (8.1) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 8:

Усавршити веб сајт ВМШЗ, ријешити оглашавање на једном од страних језика.

11. Континуирано праћење, периодична евалуација и ревизија студијских програма

Стандард 9

Овај стандард усклађен је са критеријумом 9. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини и стандардом 1.9 Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ЕСГ)

Успостављене су процедуре за периодично вредновање, унапређење и реструктурирање студијских програма које укључују мишљења студената и других заинтересованих страна. Води се рачуна о усклађености са савременим свјетским токовима и стањем струке, науке и умјетности у одговарајућем образовно-научном, односно умјетничко-образовном пољу и упоредивошћу са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру Европског простора високог образовања.

Смјернице за примјену стандарда 9:

9.1. Високошколска установа периодично вреднује наставни план и програм, наставни процес, степен реализације исхода учења и њихову релевантност за тржиште рада путем анкетања студената, академског и административног особља, те повратне информације користи за иновирање и унапређења истог.

9.2. Високошколска установа евалуира и квалитет, савременост и доступност ресурса за извођење студијског програма путем анкетања студената, академског и административног особља.

9.3. При ревизији студијских програма, прате се најновија научна, умјетничка односно стручна сазнања из одговарајуће области.

9.4. При ревизији студијских програма, води се рачуна о усклађености са најмање три акредитована програма иностраних високошколских установа, од којих су најмање два из високошколских установа европског простора високог образовања.

9.5. Студијски програм је формално и структурно усклађен са утврђеним предметно-специфичним стандардима за акредитацију, уколико такви стандарди постоје.

9.6. Високошколска установа прати и евалуира реализацију акционог плана интернационализације, користи од потписаних уговора о међународној сарадњи, проценат страних студената и професора, број и напредак својих студената на стручном усавршавању у иностранству, запошљавање дипломираних студената и друго.

9.7. На нивоу студијског програма израђује се извјештај о самовредновању најмање сваке двије године.

Смјернице 9.1.

Установа [периодично вреднује студијски програм](#), наставни процес, степен реализације исхода учења и њихову релевантност за тржиште рада.

Смјернице 9.2.

ВМШЗ путем [анкетирања студената, академског и административног особља](#) вреднује степен задовољства студената са наставним планом и програмом, условима студирања и рада запослених. На основу добијених информација и сазнања сачињава се извјештај о [кључним индикаторима квалитета](#), а уређују се извјештаји квалитета у [скраћеном облику](#). Већи дио информација користи за иновирање и унапређења СП. Анкете су у 2023 години проведене електронским путем.

Анкете дају одређени дио информација о савремености и доступност ресурса за извођење студијског програма, академског и административног особља које Високошколска установа евалуира и квалитет. ([Видјети индикаторе у који се односе на ресурсе](#)).

9.2. Који параметри се прате приликом ревизије студијског програма и води ли се рачуна о усклађености са неким од акредитованих програма иностраних високошколских установа?

[ESG 1.9.](#)
[Смјернице 9.3.](#)
[Смјернице 9.4.](#)

Смјернице 9.3.

При ревизији студијских програма, прате се најновија научна, односно стручна сазнања из одговарајуће области.

Смјернице 9.4.

При ревизији студијских програма, води се рачуна о усклађености са најмање три акредитована програма иностраних високошколских установа, од којих су најмање два из високошколских установа европског простора високог образовања.

Један од проблема у избору ВШУ за поређење јесте и тај што у земљама у окружењу и ЕУ не постоје СП у четворогодишњем трајању на Високим школама, него само у трогодишњем трајању (модел 3+2). У Републици Српској и БиХ постоје Високе школе и факултети са четворогодишњим студијама на СП здравствене његе, па се у конкретном случају, СП Здравствене његе 240 ECTS поредио са следећим ВШУ:

1. Висока медицинска школа Приједор, СП здравствене његе 240 ECTS,
2. Универзитет Апеирон Бања Лука, СП Сестринство,
3. Универзитет у Тузли - Медицински факултет, одсјек здравства њега.

Примјер поређења са потешкоћама поређења детаљно су описани у смјерницама 2.2.6, а

дат је и примјер поређења .	
9.3. Да ли је студијски програм усклађен са предметно-специфичним стандардима за акредитацију, уколико такви стандарди постоје?	ESG 1.9. Смјернице 9.5.
Студијски програм је формално и структурно усклађен са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију. Недостаци везано за специфичности СП здравствене његе и испуњавање директиве ЕУ 2005/36 и 2013/55 су отклоњени Елаборатом о модернизацији академских студија – СП Здравствена њега .	
Смјернице 9.6.	
ВМШЗ прати и евалуира реализацију акционог плана интернационализације, користи од потписаних уговора о међународној сарадњи, проценат страних студената и професора, број и напредак својих студената на стручном усавршавању у иностранству, запошљавање дипломираних студената и друго. Стратегија интернационализације садржи акциони план и он се анализира на крају сваке календарске године. Извјештај о реализацији стратегије интернационализације за 2023. годину је анализиран и предузете су корективне мјере за побољшање. Међу мјерама за побољшање наводе се стимулативне мјере за наставно особље који објављује радове и учествује на међународним пројектима.	
Смјернице 9.7.	
На нивоу студијског програма израђује се извјештај о самовредновању најмање сваке двије године. Извјештаји су јавно доступни на веб сајту школе.	
ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 9:	
<i>Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 9: Континуирано праћање, периодична евалуација и ревизија студијских програма (9.1, 9.2, 9.3, 9.4) испуњена.</i>	
Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 9: Доследно пратити и остваривати стратегију интернационализације	

12. Мобилност академског особља и студената	Стандард 10
Овај стандард усклађен је са критеријумом 10. Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса у Босни и Херцеговини	
<i>На студијском програму се промовише и унапређује мобилност академског особља и студената.</i>	
Смјернице за примјену стандарда 10:	
10.1. Мобилност академског особља и студената на студијском програму се промовише и унапређује путем заједничких пријава и учешћа на пројектима са другим високошколским установама из земље и иностранства.	
10.2. Механизми за остваривање билатералне и мултилатералне размјене студената са иностраним високошколским установама кроз различите програме и мреже студентске размјене уз признавање времена, оцјена и ECTS бодова остварених током размјене су успостављени.	
10.3. Високошколска установа кадровски и финансијски оснажује капацитете служби за	

међународну сарадњу и двосмјерну мобилност академског особља и студената. Ова служба прати и евалуира мобилност, те сачињава годишњи извјештај о мобилности академског особља и студената са приједлогом мјера за унапређење.

Смјернице 10.1.

Мобилност академског особља и студената на студијском програму се промовише и унапређује путем заједничких пријава и учешћа на пројектима са другим високошколским установама из земље и иностранства.

ВМШЗ је уредила акте који дефинишу ову област: [Стратегија интернационализације са акционим планом](#); [Правилник о међународној размјени студената и особља](#).

[Допуном стратегије интернационализације](#) дефинисани су алати за јачање академске и културне интернационализације ВМШЗ у европском и ширем простору високог образовања.

Основни циљ допуне Стратегије интернационализације је дефинисање алата и јачање академске и културне интернационализације ВМШЗ у европском и ширем простору високог образовања. Поред тога, Стратегија интернационализације ВМШЗ, као главни принцип, заступа међународну отвореност за глобалну сарадњу и транснационално образовање, засновану на европским стандардима и смјерницама за осигурање квалитета. ВМШЗ ствара могућности за академску мобилност за научно истраживање у оквиру различитих научних и образовних програма из области здравства, који се финансирају на националном и европском нивоу.

Сенат усвојио је [Правилник о међународној размјени студената и особља](#), којим се уређују облици међународне размјене студената и особља, основна начела међународне размјене, права и обавезе студената и особља који учествују у међународној размјени, процедура пријаве и реализације, процедура признавања периода размјене у иностранству, те друга питања значајна за провођење међународне размјене.

На сједници Сената усвојена је [Стратегија интернационализације са акционим планом](#) Високе медицинске школе здравства за период 2021-2026. године.

Стратегија интернационализације ВМШЗ одређује главне правце и стратешке циљеве јачања међународног положаја ВМШЗ за период 2021-2026. године који су усмјерени према постизању препознатљивости образовних, научно-истраживачких, стручних развојно-иновативних и друштвено одрживих достигнућа која омогућују укључивање ВМШЗ у различите облике међународне сарадње на подручју високог образовања, научно-истраживачког рада и међународне размјене и мобилности студената, наставног и ненаставног особља.

У протеклом периоду школа је имала активности за остваривање мобилности као што је мобилност студената и наставника запослених на ВШУ.

ВМШЗ је покушала да реализује одређене сарадње са ВШУ из иностранства путем CEPUS пројекта. Међутим, када је дошло до пријављивања размјене по основу партнерства у Министарству БиХ, саопштено је да Високе школе не могу учествовати у пројектима, него само Универзитети/факултети.

Даље, ВМШЗ је успоставила сарадњу са фирмама:

1. TERRA 24 GmbH Њемачке, чији је представник у новембру 2023. године боравио у ВМШЗ. Поред разговора са руководством, представник је одржао предавања студентима на тему „развој каријере“, гдје је приказан примјер

развој фирме TERRA 24 GmbH. Ова фирма бави се здравственим збрињавањем пацијената и сарађује са готово свим здравственим осигурањима у Њемачкој, те представља здравствену установу са сталном тенденцијом раста. Заинтересованост ове ЗУ је за потписивање уговора о сарадњи, са могућношћу обављања феријалне праксе у Њемачкој. Више информација о овој здравственој установи може се видети путем сајта (<https://www.terra-24.de/>).

2. MERIDIAN Klinik NRZ Wiesbaden, чији је представник боравио у ВМШЗ у Добоју крајем децембра мјесеца 2023. године. Договорен је начелан меморандум о сарадњи, чији би био циљ оспособљавање студената за европска тржишта у складу са директивом ЕУ 2013/55, запошљавање медицинских сестара и испорука неопходне опреме за лабораторије. Том приликом су дате могућности за увођење нових модула у СП здравствене његе, Ревизију СП, све до подршке у покретању студија здравствене његе на њемачком језику. (Више информација о овој здравственој установи може се видети путем сајта www.median-kliniken.de)

Смјернице 10.2.

Механизми за остваривање билатералне и мултилатералне размјене студената са иностранним ВШУ кроз различите програме и мреже студентске размјене уз признавање времена, оцјена и ECTS бодова остварених током размјене су успостављени.

Сенат усвојио је [Правилник о међународној размјени студената и особља](#)⁵, којим се уређују облици међународне размјене студената и особља, основна начела међународне размјене, права и обавезе студената и особља који учествују у међународној размјени, процедура пријаве и реализације, процедура признавања периода размјене у иностранству, те друга питања значајна за провођење међународне размјене.

На сједници Сената усвојена је [Стратегија интернационализације са акционим планом](#) Високе медицинске школе здравства за период 2021-2026. године.⁶

Стратегија интернационализације Високе медицинске школе здравства одређује главне правце и стратешке циљеве јачања међународног положаја ВМШЗ за период 2021-2026. године који су усмјерени према постизању препознатљивости образовних, научно-истраживачких, стручних развојно-иновативних и друштвено одрживих достигнућа која омогућују укључивање Високе медицинске школе здравства у различите облике међународне сарадње на подручју високог образовања, научно-истраживачког рада и међународне размјене и мобилности студената, наставног и ненаставног особља.

Потписано је више споразума о сарадњи са другим ВШУ, међу којима се наводе: [Потписани споразуми о сарадњи.](#)

Смјернице 10.3.

ВМШЗ кадровски и финансијски оснажује капацитете служби за међународну сарадњу и двосмјерну мобилност академског особља и студената. ВМШЗ је успоставила пет центара, као подорганизационе јединице.

У том циљу ВМШЗ је успоставила подорганизациону јединицу [Центар за међународну](#)

⁵ Одлука Сената број 179-2/20-С од 27.11.2020. године о усвајању Правилника о међународној размјени студената и особља

⁶ Одлука Сената број 179-18/20-С од 27.11.2020. године о усвајању Стратегије интернационализације ВМШЗ за период 2021-2026. године

сарадњу. Ова подорганizaciona јединица прати и евалуира мобилност, те сачињава годишњи извјештај о мобилности академског особља и студената са приједлогом мјера за унапређење.

Центар за међународну сарадњу Високе медицинске школе здравства подржава активности учешћа наставног особља и студената у међународној академској јавности, подстиче научно-истраживачки рад и учешће наставног особља и студената у међународним пројектима, остварује контакт и сарадњу са партнерима на локалном, републичком, нивоу заједничких институција БиХ и међународном нивоу, организује мобилност студената, наставног и ненаставног особља у оквиру међународних пројеката са посебним акцентом на унапређење наставног процеса.

Основни циљеви Центра су:

- подстицање и остваривање међународне сарадње у области наставе, научно-истраживачког рада и на међународним пројектима;
- успостављање и развијање контакта и сарадње са високошколским институцијама и међународним организацијама које се баве образовањем;
- представљање и промоција Високе медицинске школе здравства у међународној академској јавности.

Основне активности Центра су:

- успостављање и подршка међународне академске и научне сарадње Високе медицинске школе здравства са институцијама из иностранства;
- организовање и праћење мобилности/међународне размјене наставног и ненаставног особља у иностранству у циљу усавршавања;
- праћење конкурса међународних пројеката размјене, образовних пројеката и пројеката развоја: ЕРАСМУС+, ХОРИЗОН 2020, итд.
- анализа и праћење резултата међународне сарадње Високе медицинске школе здравства,
- одржавање контакта и кореспонденција са домаћим и страним високошколским установама у циљу остваривања међународне сарадње.

ПРОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ КРИТЕРИЈА за Стандард 10:

Комисија цијени да је тачка критерија стандарда 10: Мобилност академског особља и студената (10.1, 10.2, 10.3) испуњена.

Приједлог комисије за побољшање критерија за Стандард 10:

Активирати рад подорганizacionих центара

Добој, фебруар 2024. године

Предсједник Тима за управљање квалитетом
QA координатор